

Petrokimya iş kolunda sözleşme süreci üzerine...

Süreç işçilerin birlikte aldıkları kararlarla ilerlemelidir. Bunun öncelikli yolu fabrikalarda TİS komitelerini oluşturmak, varsa aktif şekilde işletmektir. TİS sürecinin de ötesinde fabrikadaki tüm süreçlere dair işleyen, kalıcı taban örgütlülükleri temel bir ihtiyaçtır.

s.11

Tekstilde TİS süreci ve tekstil işçilerinin görevleri

Greif işçileri 5 yıl önce, toplu sözleşme sürecinde temel talepleri için, güçlü bir iş örgütlülüğüne, komitelere dayanarak, fiili meşru mücadele yolunu izlediler. 60 gün süren işgal, bugün tekstil işçilerine yol göstermeye devam ediyor.

s.12-13

Sosyalizm için

Haftalık
Sosyalist
Siyasal Gazete

ISSN 1300-3585

Sayı 2018 / 01 (48)
21 Aralık 2018 • 1 TL

Kızıl Bayrak

www.kizilbayrak41.net

Kriz ve mücadele

Krizin faturasını sermayeye ödettirme mücadelesi, herşeyden önce, emeğin tabandan örgütlenmesi, fabrika ve işyeri zeminine dayalı mücadelelerin geliştirilip birleştirilmesidir.

Krizin faturasını ödemeyi reddetmek, temelde bu düzene karşı bir mücadele çağrısıdır. Mücadelenin örgütlenmesinde elbette acil iktisadi ve sosyal istemler hareket noktası olacaktır. Ancak bu istemler uğruna mücadele, mevcut burjuva sınıf düzenini hedef alan bir bakışla ele alınmak durumundadır.

4

Sarayın savaş tamları yeniden çalıyor!

İşçi sınıfı ve emekçiler histerik savaş çılgınlığına itibar etmemeli, sefaleti daha da derinleştirecek olan saldırganlığa karşı direnmelidirler.

5

İnsan canının ranta kurban gittiği ülke

Yolsuzluğa batmış sermaye iktidarı nezdinde işçi ve emekçilerin can güvenliğinin önemi yoktur. İktidar için tek mesele saltanatının devamıdır.

7

Asgari ücrete sefalet zammı pazarlıkları

Emekçiler sefalet ücretlerini ve nedeni olmadıkları bir krizin faturasını ödemeyi kabul etmemeli, bağımsız sınıf çıkarları doğrultusunda örgütlenmelidir.

“Kıdem tazminatının gaspı daha fazla köleliktir!”

s.15

Yemen’de kısmi anlaşma sağlandı, direniş devam ediyor!

s.18

Kriz ve mücadele

Düzenin temellerine yönelen devrimci sınıf mücadelelerinin basıncıdır ki burjuvazi reform sınırlarında bazı tavizler vermek zorunda kalabilmektedir. İşçi sınıfını bağımsız politik bir güç olarak burjuvazinin karşısına çıkarma devrimci perspektifine dayalı bir mücadele çizgisi, tavizler koparıp almanın da en etkili ve verimli yoludur.

Dünya ölçüsünde derinleşen ekonomik kriz Türkiye’de de işçi ve emekçilerin sırtına yıkılan faturayı her geçen gün büyütüyor. Emperyalist-kapitalist sistemin yapısal krizinin ürünü olan, AKP eliyle uygulanan yağma ve talan politikalarıyla daha da ağırlaşan bu krizin aşılması bir yana, ötelenmesi de mümkün görünmüyor. Tüm göstergeler, 2019’da krizin yıkıcı bir boyut kazanacağını ortaya koyuyor.

Sermaye iktidarı açısından, kapitalizmin kendi içsel çelişkilerinin ürünü olduğu ölçüde bir çözümü de olmayan krizin işçi ve emekçilere fatura edilmesinin dışında bir çıkış yolu bulunmuyor. Zira büyük bir tıkanmayla yüz yüze kalan kapitalist ekonominin çarklarının dönebilmemesi, işçi ve emekçilerin daha azgın sömürsüne, işsizliğe ve sefaletle itilmesine bağlıdır. İçeride ve dışarıda yaşadığı tüm sorunlara rağmen dinci-faşist iktidara hâlâ da yaşama imkânı sağlayan ise, bunu hayata geçirebilecek politikaları pervasızlıkla uygulayabilmesidir. İşçi sınıfı ve emekçilerin on yıllardır çok yönlü bir kuşatılmışlıkla sersemletilmesi, neo-liberal saldırılarla örgütsüzleştirilmesi, baskı ve terörle boyun eğdirilmesi sayesinde, bugün için bu başarılabilir. Ancak krizin daha da ağırlaşması, yerel seçimler sonrasında uygulamaya sokulacak saldırılarla yıkımın boyutlanması bunun imkanlarını giderek tüketecek, emekçilerin saflarında birikmekte olan tepki ve hoşnutsuzluk daha da derinleşecektir.

Bu koşullarda odaklanılması gereken sorun, büyüyecek bu tepki ve hoşnutsuzluğun hangi kanallara akıtılacağı, hangi hedeflere yöneltileceği, bunun için nasıl bir mücadele ve örgütlenme çizgisi izleneceğidir.

Öncelikle bir noktanın altı kalınca çizmeli. Krize karşı mücadeleyi örgütlemekle iddiasıyla bir araya gelen, “faturasını

sermaye ödesin” şiarını yükselten birtakım reformist muhalif güçlerin oluşturduğu platformlar üzerinden, krize karşı mücadeleyi örgütlemeye mesafe almak bir yana, birtakım adımlar atmak bile olanaklı görünmüyor. Zira bunu başarmak, işçi sınıfı ve emekçileri harekete geçirebilecek bağlara, mevzilere, taban inisiyatifine dayalı örgütlülüklere, ve en önemlisi de, mücadeleyi ‘sınıfa karşı sınıf’ bakışıyla örgütleyecek bir mücadele anlayışına ve çizgisine sahip olabilmekle mümkündür.

Krizi emekçilerin hiç değilse bir kesiminin gündemine taşımak sınırlarında yapılanların kendi içinde belli bir anlamı olsa da, işçi-emekçi tabanına oturmayan, gücünü buradan almayan birikteliklerle reformist sınırlarda bile yol alınamayacağı açıktır.

Reformist bakış açısının kısırlığı, sorunun yalnızca bir yanındır. Asıl sorun bunun ötesindedir. Genel planda alındığında, reformist bir çizgide de olsa birtakım mücadele talepleri belirlemek, bunlar üzerinden sınıfı ve emekçileri örgütleyip harekete geçirmek, bunun sonucunda birtakım tavizler elde etmek de mümkündür. Ama bugünün Türkiye’sinde sorun, krize karşı mücadele iddiasıyla ortaya çıkanların, reformist çizgide dahi, böyle bir mücadeleyi örgütleyebilecek bir iradede, güç ve imkanlardan yoksun olmalarıdır. Yıllardır uygulanmakta olan neo-liberal saldırının en ağır sonuçlarından biri, işçi sınıfı ve emekçilerin örgütsüzleştirilmesi olmuştur. Sendikal örgütlenme ve mücadelenin dibe vurmasının gerisinde bu vardır.

Bugüne kadar buna karşı bir duruş sergileyemeyenlerin ve sınıfa dönük siyasal çalışmadan uzak duranların, krizin faturasını sermayeye ödettirmeyi hedefleyen mücadeleleri reformist bir çizgide

bile örgütlemeleri olanaklı değildir.

Krizin derinleşmesindeki sorumluluğu üzerinden AKP’yi ve tek adam rejimini hedeflemek, neo-liberal yıkım politikalarını teşhir etmek, birtakım talepler belirleyerek basın açıklamalarıyla bunları ilan etmek, zaman zaman da mitingler düzenlemekte bir güçlük yok ve halihazırda yapılan budur. Bu çerçeveyi aşamayan bir “emeğin korunması” mücadelesiyle yol almak ise mümkün değildir.

Krizin faturasını sermayeye ödettirme mücadelesi, her şeyden önce, emeğin tabandan örgütlenmesi, fabrika ve işyeri zeminine dayalı mücadelelerin geliştirilip birleştirilmesidir. Bu mücadeleler içinde güç biriktirilmeden, sermayeye karşı direnme gücü ortaya koyabilecek örgütlü mevziler yaratılmadan, krize karşı genel mücadele çağrısıyla yol alınamaz. Sınıf ve emekçi kitlelerin saflarında biriken ve daha da büyüyecek olan öfke ve tepkinin boyutları ne olursa olsun...

Sınıf hareketinin on yıllardır aşılamayan yapısal zaafı, tüm çıkış arayışlarına rağmen bir türlü bunun kırılmamış olması olgusu orta yerde durmaktadır. Son yıllarda patlak veren direnişler, saldırıların pervasızlığının, bıçağın kemiğe dayanmış olmasının ürünüdür ve kuşkusuz çok önemlidir. Daha çok da dayanılmaz boyutlar kazanan ağır sömürü ve çalışma koşullarına ve buna karşı örgütlenme çabalarının boğulmasına verilen tepkilerdir. Krizin derinleşerek yıkıcı sonuçlarını ortaya koymasıyla, bu tür direnişler daha da yaygınlaşacaktır. Baskı ve terör yoluyla bu gelişmenin önünü almak kolay olmayacaktır.

Mücadelenin örgütlenmesinde bu sorunlar üzerinden patlak verecek direnişlerin dayanak noktaları olacağı tartışmasızdır. Ancak, bu tür tekil direnişlerin, ortak bir mücadele potasına akıtılmadığı

Sosyalizm için

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı: 2018/01 (48) * 21 Aralık 2018 * Fiyatı: 1 TL

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü:

Ersin Özdemir

EKSEN Basım Yayın Ltd. Şti.

Yayın türü: Süreli Yaygın

Yönetim Adresi: EKSEN YAYINCILIK

Osmanağa Mah. Kırtasiyeciler Sk. No:9 Kat:2 Daire:7
Kadıköy / İstanbul

Tif. No: (0212) 621 74 52 - 0536 285 73 25

e-mail: info@kizilbayrak.net

twitter: @kizilbayraknet

www.kizilbayrak41.net

Baskı: SM Matbaacılık - Çobançeşme Mahallesi Sanayi Cad. Altay Sk. No: 10 A Blok - Yenibosna / İSTANBUL

koşullarda etkili bir güç olarak kendini ortaya koyamayacağı da açıktır. Bu zaafiyeti aşmak, işçi havzaları ve sektörler üzerinden hedefli yönelimlerle başarılabilir. Değişik alanlarda patlak veren bu tür direnişlere güç vermenin yanı sıra, ancak büyük işçi havzalarında mücadeleyi sürükleyebilecek fabrikalar üzerinden bir yönelim hedeflenen sonuçları üretebilir. Dolayısıyla krize karşı mücadele, uzun vadede yaratacağı imkanlar üzerinden soluklu bir mücadele olarak ele alınmak, bu bakışla örgütlenmek durumundadır.

Öte yandan, krize karşı mücadele, krizin ağırlaştığı ekonomik ve sosyal sorunlara kendi içinde çözüm üretme mücadelesi değildir. Kriz dönemlerinde, bu çerçevede mücadelelerle yol almak mümkün de değildir. Bizzat kriz koşulları bunu olanaksız hale getirir. Böylece, sistemin çelişkilerini ve açmazlarını en yakıcı ve yıkıcı bir biçimde gözler önüne serer. Bu ise, mevcut sistemin neden aşılmalı zorunda olduğu bilincini, dolayısıyla devrimci sınıf mücadelesini geliştirebilmek açısından son derece elverişli bir zemindir.

Krizin faturasını ödemeyi reddetmek, temelde bu düzene karşı bir mücadele çağrısıdır. Mücadelenin örgütlenmesinde elbette acil iktisadi ve sosyal istemler hareket noktası olacaktır. Ancak bu istemler uğruna mücadele, mevcut burjuva sınıf düzenini hedef alan bir bakışla ele alınmak durumundadır. Reformizmin en temel açmazı budur. Düzen sınırlarını aşmayan, sınırlı kazanımları hedefleyen bir çizgide kendine alan açmaya çalışmasıdır. Oysa, özellikle kriz dönemlerinde, bu sınırlarda mücadelelerle birtakım tavizler elde etmek bile mümkün değildir. Bütün bir devrimci mücadele deneyimleri, iktisadi ve sosyal reformların ancak devrimci mücadelelerin yan ürünleri olarak elde edilebildiğini göstermektedir. Düzenin temellerine yönelen devrimci sınıf mücadelelerinin basıncıdır ki burjuvazi reform sınırlarında bazı tavizler vermek zorunda kalabilmektedir. İşçi sınıfını bağımsız politik bir güç olarak burjuvazinin karşısına çıkarma devrimci perspektifine dayalı bir mücadele çizgisi, tavizler koparıp almanın da en etkili ve verimli yoludur.

Krize karşı mücadeleyi bu perspektifle ele alan sınıf devrimcileri, düzenin krizini, düzenin temellerini hedef alan bir mücadeleyi örgütlemenin, sınıfın bilincini bu doğrultuda geliştirmenin, bu mücadeleler içinde devrimci mevziler yaratmanın fırsatına çevirmeye odaklanacaklardır. İnisiyatifli, yaratıcı ve hedefli bir çalışmayla tüm güç ve olanaklarını bu hedef doğrultusunda seferber edeceklerdir.

Sermayenin saldırıları ve sınıfa siyasal müdahalenin önemi

Krizin etkileri her geçen gün daha belirgin biçimde hissediliyor. Toplumun geniş bir kesimini etkileyen çok yönlü krizin faturası her zaman olduğu gibi işçi ve emekçilere kesiliyor. Faturayı emekçilere kesen AKP iktidarı, sermaye çevrelerini ihya eden politikaları-uygulamaları hayata geçirmekten de geri kalmıyor. İşten atmalar, uzun çalışma saatleri, enflasyon karşısında eriyen ücretler, temel tüketim ürünlerine ardı ardına yapılan zamlar vb. olgular, emekçilerin yaşam şartlarını her geçen gün daha da ağırlaştırıyor. Sefalet alabildiğine derinleşiyor, onur kırıcı uygulamalar yaygınlaşıyor.

Kapitalistler işçi ve emekçileri meta olarak görüyor ve "kullan-at" anlayışıyla hareket ediyorlar. Böyle gördükleri ve karşılarında örgütlü işçiler olmadığı için sömürde ve insanlık dışı uygulamalarda sınır tanımıyorlar. AKP hükümetinin baskı ve zorbalığı tırmandırması, sermayedarların, sömürü politikalarını daha rahat hayata geçirmelerini sağlıyor.

Öte yandan tüm baskı ve zorbalığa, sınıfın örgütsüzlüğüne rağmen sermaye ve hizmetindeki AKP iktidarının hayata geçirdiği sömürü politikalarına karşı tabanda tepki de birikiyor. Düne kadar AKP politikalarını tartışmayan, gözü ka-

palı olumlayan geniş bir kesim artık bazı gerçekleri tartışmak ve eleştirmek ihtiyacı duyuyor. İşçi ve emekçilerin en geri kesimlerinden yükselen eleştiri ve tartışmalar bugün sadece uygulanan tekil politikalarla sınırlı olsa da önemli bir veri olarak karşımızda duruyor.

Topluma dayatılan köleliğe, baskı ve saldırılara rağmen AKP'nin işçi ve emekçiler üzerindeki gerici ideolojik hegemonyası hâlâ önemli bir etki alanına sahip. Hayata geçirilen saldırılara karşı tabanda oluşan tepkiler doğru değerlendirilirse, gericiliğin sınıf üzerindeki etkisini kırmak kolaylaşacaktır.

GERİCİLİĞİN SINIF ÜZERİNDEKİ İDEOLOJİK HEGEMONYASININ SINIRLARI

Gericiliğin sınıf üzerindeki ideolojik etkisinin düzeyi, sınıfın bilincinin ve eyleminin gelişmesinin tek başına ekonomik sorunlarla mümkün olmayacağını gösteriyor. Geçmişin birçok deneyimi bize bunu gösterdi. Fabrikasında karşı karşıya kaldığı sorunları çözmek için mücadele veren işçiler, siyasal alanda gericiliğin temel dayanağı olmaya devam ettiler. Bu gerçekler ve sınıf mücadelesinin temel

yasaları göstermektedir ki siyasal bir sınıf hareketi yaratmak için ekonomik, politik ve ideolojik mücadele bütünlüklü olarak yürütülmelidir. Her geçen gün ağırlaşan ekonomik koşullar sınıfa siyasal müdahaleyi kolaylaştırıcı bir fırsat olarak değerlendirilmelidir. Atılan her adım, yürütülen her çalışma buna göre planlanmalı ve uygulanmalıdır.

Ekonomik, sosyal, kültürel, siyasi, ahlaki vb. çok yönlü etkileri olan kriz sınıf kitlelerini derin bir yozluğa ve çürümeye doğru sürükleyiyor. Bu sürüklenişi durdurabilmek için devrimcilere, ilerici güçlere önemli görevler düşüyor. Sermayenin saldırılarının işçi ve emekçiler tarafından belirgin biçimde hissedildiği alanlara yüklenen, işçi ve emekçilere sınıf bilinci-kimliği kazandırmayı hedefleyen bir perspektifle hareket etmek gerekiyor. Gündelik mücadelelerin devrimci sınıf hareketi yaratma çabasının bir aracı olarak ele alındığı güçlü bir çalışma, sınıf bölüklerini gerici ideolojinin etkisinden kurtararak, mücadeleye çekebilir. Aksi halde ileri çıkma eğilimi/potansiyeli taşıyan her yükseliş düzen sınırlarına hapsolacaktır.

Yerel seçimler yaklaşırken...

Sarayın savaş tamtamları yeniden çalışıyor!

Haziran 2015'ten beri "olağan" koşullarda seçim kazanma imkanını yitiren AKP-saray rejiminin kaderi, hile, oy hırsızlığı, tehdit, şantaj gibi kirliliğe yöntemlere endekslendi. Bunların yetmediği yerde dinsel gericiliği ve ırkçılığı fütursuzca kışkırtmak, savaş tamtamları çalmak, Kürt halkını ve komşu ülkeleri tehdit etmek gibi kanlı yöntemlere ağırlık veriliyor.

Yerel seçimler yaklaşırken, aynı kirliliğe yöntemlerin ayyuka çıkmaya başladığına tanık olmaktayız. Zorbalık, AKP-saray rejiminin elinde kalan son araçtır. Sermaye adına zulmün kamçısını sallayan AKP reisi, aykırı sesleri boğmak için histerik bir şekilde etrafa saldırıyor. Artık "AKP devleti" misyonuna da bürünen sermaye devleti, sadece kolluk kuvvetleriyle değil, tüm kurumlarıyla bu faşist politikanın uygulayıcısı konumundadır.

Her gün nutuk atan, bu nutukları bütün TV kanallarından canlı yayınlanan AKP şefi, bir kez daha "rutin" bir şekilde toplumu taciz etmeye başladı. Histerik bir ruh haliyle etrafa tehditler savururken, şirazedden çıkarak CHP liderini zindana tıkmak ya da katletmekle tehdit eden AKP şefi, "yumuşak" muhalif duruş sergileyen bir haber spikerini ise, "enseni patlatırlar" diyerek dinci çetelerine hedef gösteriyor.

Lümpen ağzıyla konuşarak etrafa tehditler savuran AKP şefinin hedefinde bir kez daha Kürt halkının kazanımları var. Irak topraklarını bombalatarak Kürt halkına dış gösteren saray rejimi, saldırıların devam edeceğini, Fırat'ın doğusunun da sırada olduğunu ilan etti.

Amerikan askerlerine zarar vermeden Fırat'ın doğusunu bombalatacağını vaaz ederek Rojava'da yaşayan Kürtleri tehdit eden AKP şefi, saldırı için Washington'daki efendilerinden icazet almaya çalışıyor. PYD liderlerinin Türk devletinin saldırganlığına karşı Suriye yönetimiyle işbirliği yapmaya hazır olduklarını ilan etmeleri, ABD'nin sınırlı bir saldırıya yeşil ışık yakabileceğine işaret ediyor.

Bölgede ABD ile Rusya arasında yaşanan hegemonya çatışmasını istismar eden saray rejimi, bunu Kürt halkının kazanımlarını ortadan kaldırmak için bir fırsata çevirmeye çalışıyor. ABD em-

Krizin bedelini ödemeye mecbur bırakılan işçi sınıfı ve emekçiler histerik savaş çığırtkanlığına itibar etmemeli, sefaleti daha da derinleştirecek olan, Kürt halkını veya komşu ülkeleri hedef alan saldırganlığa karşı direnmelidirler.

peryalizmine uşakça sadakatine devam ederken, Rusya ile de birtakım ilişkiler geliştiren dikta rejimi, Rojava'ya -kısmi de olsa- saldırmak için Trump yönetiminin icazet koparmaya çalışıyor.

Trump yönetimi Ankara'daki uşaklarının taleplerinden hoşlanmasa da saldırıya icazet verebilir. Verilirse eğer böyle bir icazet, savaş tamtamları çalan AKP için bir "nimet" olur. Ancak saldırganlığı ileri götürmesi durumunda, Suriye topraklarına girmek bir bataklığa da dönüşebilir.

Histerik tehditler savuran AKP şefi, öncelikle yerel seçimlere hazırlık yapıyor olsa bile, Kürt halkı başta olmak üzere bölge halklarına duyduğu kin yapay değildir. Bu arada yayılcı, ilhakçı heveslerinden de vazgeçmiş değil. Dolayısıyla fırsat bulabilirse hem Rojava'ya saldırır hem Suriye topraklarını ilhak etme teşebbüslerini sürdürür. Tıpkı Efrin ve çevresinde yaptığı gibi...

Bir kez daha belirtmek gerekir ki, Suriye topraklarından bir parça koparıp alma hevesleri kursaklarında kalacaktır. Efrin ve çevresinde ilhak konusunda epey mesafe almış gibi görünseler de eninde sonunda bu topraklardan çekilmek zorunda kalacaklar. Zira Esad yönetimi ile müttefiklerinin Türk ordusunun Suriye topraklarını terk etmesi gerektiği

konusundaki tutumları nettir. Görüşmeler yoluyla bu sağlanmazsa, bölgenin yeni çatışmalara sürüklenmesi kaçınılmaz olacaktır.

Bu arada belirtelim ki, AKP şefinin yakın işbirlikçilerinden biri olan Sudan Devlet Başkanı "dinci diktatör" Ömer el Beşir'in dahi Şam'ı ziyaret edip Esad'la görüşmesi, Suriye etrafındaki "Arap çemberi"nin kırılmaya başladığına işaret ediyor. Dolayısıyla AKP-saray rejiminin Suriye'den toprak ilhak etmek konusunda da tek umudu ABD emperyalizmi olabilir. AKP şefinin Suriye'den toprak ilhak etme histerisinin önü, ancak Trump yönetimi bu amaçla ordusunu savaş alanına sürerse açılabilir. Tabi gerçekleşmesi durumunda, böylesi bir ahmaklığın ne tür sonuçlara yol açacağını kestirmek de kolay değil...

AKP-saray rejiminin bu kadar histerik olması, yapay gerilimler yaratıp etrafa tehditler savurması hem içeride hem dışarıda kanlı dışlerini gösterip durmasının önemli bir diğer nedeni de krizin ağır yükü altında ezilen işçi ve emekçilerin isyan etmesinden duyduğu korkudur. Lüksün, şatafatın, görgüsüzlüğün, lümpence israfın emekçilerde yarattığı öfkenin farkında olan AKP şefi, savaş naraları atarak, dinsel gericiliği ve ırkçılığı köpür-

terek dikkatleri farklı yönlere çekmeye çalışıyor.

Kriz derinleşirken, işçiler ve emekçiler bunun yükü altında ezilirken, din sosuna bulanmış ırkçılığın yaratacağı etkinin bir sınırı olacaktır. Engels, bir yazısında ırkçılığı liköre benzetir. Bu içki karnı tok olanlara keyif verir ancak aç olanlar için iğrençtir. AKP şefi ile onun borazanlığını yapan besleme medyanın gericilik-ırkçı propagandasının sefaletle mahkum edilen emekçiler nezdinde iğrenç bir tat bırakması olasılık dahilindedir. Zira işsizliğin, yoksulluğun, sefaletin, zorbalığın yaşamda yarattığı etki artık ne din istismarcılığıyla ne ırkçılıkla örtbas edilebilir.

Krizin bedelini ödemeye mecbur bırakılan işçi sınıfı ve emekçiler histerik savaş çığırtkanlığına itibar etmemeli, sefaleti daha da derinleştirecek olan, Kürt halkını veya komşu ülkeleri hedef alan saldırganlığa karşı direnmelidirler. Emekçilerin bedenlerini ve ruhlarını öğüten kapitalist sömürü ve kölelik çarkının din tacirliği ve ırkçılık sosuyla yağlanmasına seyirci kalmamalıdır. "İşçilerin birliği, halkların kardeşliği" şiarını esas almalı, krizin faturasını kaba kölelik dayatan saray rejimine ödetmek için taban örgütlülüğünü inşa edip mücadeleyi yükseltmelidirler.

İnsan canının ranta kurban gittiği ülke

Frenleri boşalan bir kamyonu andıran Türkiye’de her gün yeni facialara, katliamlara, iş cinayetlerine açıyoruz gözümüzü. Gözü dönmüş bu rant, yağma ve yolsuzluk iktidarı kâr ve gösteriş hırsıyla her gün onlarca cana mal oluyor. Çorlu’da yaşanan tren katliamının acısı henüz soğumadan, bu kez de Ankara’da, yine alınmayan önlemler ve ihmaller nedeniyle 9 kişi yaşamını yitirdi, 92 kişi yaralandı. 13 Aralık günü sabah saat 06.30’da Ankara YHT garından Konya’ya doğru yola çıkan tren, 06.40 sularında Yenimahalle Marşandiz İstasyonu yakınlarında kılavuz trenle çarpıştı.

Yaşanan katliamın ardından, ihmaller zinciri de açığa çıktı. Katliamın nedeni olarak kamuoyunda öncelikle tartışılan konu sinyalizasyonun olup olmadığıydı. Konuya ilişkin konuşan TMMOB Makine Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Yunus Yener, “Sincan-Ankara hattında henüz sinyalizasyon bulunmuyor. Yapım aşamasındaydı. Kazanın olduğu hatta makinistler birbirleriyle telsizle veya cep telefonu ile haberleşiyorlardı. Kazanın sebebi muhtemelen bu” diyerek, durumu açıklığa kavuşturdu.

Tren hattının sinyalizasyon işinden sorumlu olan şirket ise pek tanınmaz: Gülermak-Kolin Ortaklığı. Mart 2016’da TCDD ile Gülermak-Kolin Ortaklığı arasında imzalanan sözleşmeye göre Ankara-Kayaş arasındaki sistemin Ocak 2018’de, facianın gerçekleştiği Ankara-Sincan hattının ise Ekim 2017’de tamamlanması gerekiyordu. Projenin tamamlanması için hazırlık aşamasında belirlenen süre 36 ay olmasına karşın yaklaşan seçimlere malzeme olması için sözleşme 17 aylık

Tepeden tırnağa yolsuzluğa batmış gerici sermaye iktidarı nezdinde işçi ve emekçilerin can güvenliğinin hiçbir önemi yok. Gerici iktidar için tek mesele saltanatının devamı ve yandaşlarıyla beraber tüm bir sermaye sınıfının cebini şişirmektir.

imzalandı. Sözleşmede belirlenen tarihte sinyalizasyon sistemi kurulamayınca, TCDD, Gülermak-Kolin Ortaklığı ile tekrar masaya oturarak, 1 yıllık “süre uzatımı” verdi. Mart 2018’de projenin tamamlanmadığı, sinyalizasyon sisteminin yazılımının dahi olmadığı ortaya çıktı. Buna rağmen TCDD, “kısmi geçici kabul”le projeyi onayladı. Nisan ayında gösterişli bir törenle Başkentray açılışı yapılarak, Ankara-Konya Yüksek Hızlı Tren seferlerine başlandı.

Birleşik Taşımacılık Çalışanları Sendikası (BTS) Ankara Şube Başkanı İsmail

Özdemir, yaptığı bir açıklamada, seçim hesaplı tren açılışına dair şunları söyledi: “Hat sayısı eksik geliyordu, 3 hat vardı, ‘5’e çıkaralım’ dediler. 2016’nın Temmuz ayında tren işletmeciliğine kapatıldı hat, 2018’in Nisan ayında, iki yıllık sürenin bitmesi beklenmeden erken açıldı. Bunun nedeni de Haziran seçimlerinin gelmesiydi, yani popülist şekilde açılış yaptı. Rayların döşenmesiyle hat bitti denildi. Sinyalizasyon bitmemişti. Bu kadar yoğun işletmeciliğin olduğu yerde sinyalizasyon sisteminin bitmesi gerekiyordu. Popülist politikalar sonucu hat teslimi

erken şekilde ve geçici olarak yapıldı.”

Bir tren hattında hayati önemde olan sinyalizasyon sistemini hâlâ tamamlamadığı için yandaştan iş geri alınamazdı ya! Gülermak-Kolin Ortaklığı’na sinyalizasyon sisteminin tamamlanması için Aralık 2019 tarihine kadar ek süre verildi. Açılış sürecinde sinyalizasyonun tamamlanmamasının kazalara davetiye çıkaracağını ifade eden BTS’nin ve TMMOB’a bağlı mühendislik odalarının uyarılarına verilen yanıtlarsa siyasi etik geleneğinin zaten zayıf olduğu Türkiye’de aymazlığın geldiği boyutu gösteriyor: “Türkiye’nin birçok noktasında sinyalizasyon sistemi yok.”

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı aynı pervasızlığı katliamın ardından da tekrarladı. Bakan Cahit Turhan, “Sinyalizasyon sistemi demiryolu işletmeciliği için olmazsa olmaz bir sistem değil. Bu sistemin olmamasından dolayı demiryollarında işletme yapılamaz diye bir şey yok” dedi. Fakat kendisini bizzat Sayıştay ve TCDD raporları yalanlıyor. TCDD Genel Müdürlüğü’nün 2015-2019 yıllarına ilişkin hazırladığı 4 yıllık Stratejik Plan’da, demiryollarında sinyalizasyon sisteminin kritik önemine dikkat çekilerek, sinyalizasyon sisteminin tamamlanması

“Ödenek yok, Cerrahpaşa’da ameliyat yapılamıyor”

Erdoğan’ın “kriz mriz yok” söylemine ve devlet yetkililerinin krizi hafifseyen açıklamalarına karşın kriz derinleşirken işçi ve emekçiler işten atılmaya, ücret kesintileri, zamlar gibi sonuçlarıyla krizi her gün yaşıyor.

Kapitalizmin krizi işçi ve emekçileri her yönüyle etkilemeye devam ederken, sağlık alanında da “hayati” birçok sorun yaşanıyor. İstanbul’daki Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Hastanesi’nde 17 Aralık itibarıyla ameliyat yapılamadığı öğrenildi.

Konuya ilişkin olarak sosyal medya hesabı üzerinden açıklama yapan İstanbul Tabip Odası (İTO) şunları belirtti: “Kriz, Cerrahpaşa’ya vurdu, Tıbbi malzemeler temin edilemediği için ameliyatların birçoğu durdu. Tetkikler, başka kurumlara gönderiliyor. İktidara sesleniyoruz: Cerrahpaşa’yı çöktürerek Sağlık Bakanlığı’na bağlama planlarınızdan vazgeçin! Cerrahpaşa’ya acil mali destek sağlansın.”

Türk Tabipleri Birliği (TTB) Merkez Konsey Üyesi Dr. Osman Öztürk de şunları belirtti: “Ödenekler yok, tıbbi malzemeler alınmıyor. Ameliyatları erteleyin, pahalı ameliyatları yapmayın diye genelgeler dolaşiyor. Dün itibarıyla Cerrahpaşa Tıp Fakültesi’nde ameliyatlar durdu. İhaleler açılmıyor, firmalara ödeme yapılmıyor ve malzemeler hastalara aldırılıyor. Bu durumun tepki çekmesi üzerine dün ameliyatlar durduruldu, büyük çoğunluğu yapılamıyor.”

“stratejik amaç” olarak belirtildi. “Sinyalizasyon ve elektrifikasyonlu hatların yetersizliği” TCDD’nin zayıf noktaları olarak raporda öne çıkarıldı.

Öte yandan kazadan 4 gün önce YHT Ankara Trafik ve İstasyon Müdürlüğü’ne gönderilen yazı, var olan ihmalden yetkililerin haberdar olduğunu ve bu ihmalin nelere yol açabileceğinin farkında olduklarını gözler önüne serdi. Söz konusu raporda “15 Mart 2018 tarihinde Ankara-Sincan YHT hatlarının işletmeciliği sinyalsiz açıldı” deniliyor. Yazıyla, Nisan ayından bu yana YHT hatlarının işleyişi için izlenen trafik düzenlemesi de değiştirildi. Tek yön olarak işleyen hatlar böylece geliş ve gidiş şeklinde kullanılmaya başlandı. Trafik sisteminde yapılan bu değişiklikten 4 gün sonra kaza meydana geldi.

BBC Türkçe’ye konuşan bir uzman ise Türkiye’deki 12 bin kilometrelik hattın yaklaşık 5 bin kilometresinin sinyalizasyonlu olduğunu açıkladı ve sinyalizasyon sisteminin hayati önemine şöyle dikkat çekti: “Hızla giden bir trenin karşısında engel gördüğünde hemen durabilmesi mümkün değil. Bu nedenle sinyalizasyonla önceden bildirim sağlanır. Demiryollarında saatte 80-100 kilometre hızla giden bir treni ancak birkaç yüz metrede durdurmak mümkün olabilir. Demiryolunda makinistin görüş mesafesi 250-300 metredir, treni bu mesafede durdurabilmesi mümkün değil. Bu yüzden sinyalizasyon sistemleri iki tren arasında birkaç kilometre mesafe bırakır.”

Sayıştay’ın açıkladığı rapor, dönen yolsuzluk ve rantı açığa çıkaran bir başka belge. Ulaştırma Bakanlığı’na dair hazırlanan raporda birçok demiryolunun sinyalizasyon sistemi tamamlanmadan hizmete sokulduğu vurgulanıyor. Tamamlanmayan projelerden biri de 700 milyon TL’ye ihale edilen Kars-Tiflis Demiryolu Hattı Projesi. Raporda, Kars-Tiflis Demiryolu’nun bitirilerek ticarete açıldığı, ancak projenin tamamlanmadığına yer verildi. Sayıştay, ayrıca 658 milyon lira maliyetli başka bir demiryolu projesinde de elektrifikasyon ve sinyalizasyon sistemi kurulmadan işin teslim alındığını ve işi yapan şirkete bütün işi yapmış gibi tam para ödendiğini açıkladı.

Tepeden tırnağa yolsuzluğa batmış gerici sermaye iktidarı nezdinde işçi ve emekçilerin can güvenliğinin hiçbir önemi yok. Gerici iktidar için tek mesele saltanatının devamı ve yandaşlarıyla beraber tüm bir sermaye sınıfının cebini şişirmektir. Tam bir sınıf bilinciyle hareket eden ve kendi sefil çıkarları için toplum yaşamını hiçe sayan bu iktidara karşı en başta yaşam hakkımız için dişle diş bir mücadele vermemiz gerekmektedir.

* 2002 - Ankara Temelli’de yolcu treni raydan çıktı. 1 kişi yaşamını yitirdi, 8 kişi yaralandı.

* 2004 - Mühendislerin ve bilim insanlarının raporlar hazırlayarak defalarca uyarmasına rağmen, AKP hükümetinin şova dönüştürdüğü hızlandırılmış tren projesi katliama neden oldu. İstanbul-Ankara seferini yapan Yakup Kadri Karaosmanoğlu Ekspresi, Sakarya-Pamukova Mekece yakınlarında kaza yaptı. 234 yolcu ve 8 personelin bulunduğu trenin kaza yapmasıyla 41 kişi yaşamını yitirdi, 89 kişi de yaralandı.

* 2004 – 11 Ağustos günü Kocaeli’ye bağlı Tavşanlı’da iki yolcu treninin çarpışması nedeniyle 8 kişi yaşamını yitirdi, 88 kişi yaralandı.

* 2008 – 27 Ocak günü, Kütahya’nın Çöğürler Köyü yakınlarında Pamukkale Ekspresi’nin vagonlarının raydan çıkmasıyla 9 kişi yaşamını yitirdi, 30 kişi yaralandı.

* 2008 – 19 Şubat’ta, Sincan Tren İstasyonu’nda bir banliyö treni Anadolu Ekspresi’ne arkadan çarptı. 13 kişi yaralandı.

* 2008 – 23 Şubat’ta Sivas’ın Şarkışla ilçesinde iki trenin çarpışması nedeniyle 5 kişi yaralandı.

* 2009 – 17 Mayıs’ta iki yük treni çarpıştı, bir makinist yaşamını yitirdi.

AKP dönemindeki tren kazaları

* 2009 – 27 Ağustos’ta, Cumhuriyet Ekspresi Bilecik çıkışında iş makinesine çarpması nedeniyle devrildi. Kazada 5 kişi yaşamını yitirdi, 21 kişi yaralandı.

* 2010 – 3 Ocak’ta, iki Eskişehir Ekspresi, Vezirhan ile Bakırköy arasında çarpıştı. 1 kişi yaşamını yitirdi, 8 kişi yaralandı.

* 2015 – 6 Temmuz’da, Sivas Kangal yakınlarında iki yük treni çarpıştı. 1 makinist yaşamını yitirdi, 1 makinist yaralandı.

* 2017 – 6 Mayıs’ta Ankara-Kırıkkale hattında ilaçlama yapan trenin vagonu devrildi. 1 işçi vagonun altında kalarak yaşamını yitirdi, 3 işçi yaralandı.

* 2017 – 4 Ağustos’ta Elazığ’da yük treninin devrilmesi nedeniyle 2 makinist yaşamını yitirdi.

* 2018 – 8 Temmuz’da, Uzunköprü’den Halkalı’ya giden trenin vagonları, Çorlu yakınlarındaki menfezin altında toprak kayması ve rayların boşlukta kalması nedeniyle devrildi. Kazada 24 kişi yaşamını yitirdi, 318 kişi yaralandı. Hükümet suçu yağmura atarken, uzmanlar ve alandaki meslek örgütleri, denetim-bakım işlerinin özel şirketlere devredilmesi nedeniyle böyle bir kazanın yaşandığını vurguladılar.

* 2018 – 13 Aralık’ta, Ankara-Konya seferini yapan Yüksek Hızlı Tren kılavuz trenine çarptı. 9 kişi yaşamını yitirdi, 92 kişi yaralandı. Hükümet yine suçu 3 çalışana yıkarken, AKP’nin seçim şovu için erken açılış yaptığını vurgulayan uzmanlar, sinyalizasyonun hâlâ yapılmaması nedeniyle kazanın yaşandığını belirttiler.

Bakanın eşi 5 yıl boyunca “izinli çalışmış”

AKP iktidarında yandaşı, eş-dost-akrabayı kayırma üst düzeyde yaşanıyor. Adalet Bakanı Abdülhamit Gül’ün eşi İlknur Gül’ün, “çalıştığı” Ankara Büyükşehir Belediyesi’ne (ABB) hiç uğramadan maaş aldığı ortaya çıktı. Bakanın eşi 15 Aralık’tan itibaren de Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığı’nda mimar kadrosundan işe başladı.

ABB’de “göreve başladıktan” kısa bir süre sonra doğum iznine ayrılan Gül’ün doğum izninin ardından 14 Eylül 2015

tarihinde “doğum yapması” nedeniyle 2 yıl daha izin istediği ve kendisine 1 yıl 11 ay 5 gün daha izin verildiği belirtildi. Bu iznin ardından 19 Ağustos 2017 tarihinde 1 yıl daha ücretsiz izne çıkan Gül iki ay sonra iznini keserek ABB’de görevine döndü ancak ertesi gün Başbakanlık’ta görevlendirildi. Başbakanlığın kapanmasının ardından belediyedeki işine dönen Gül’ün 15 Aralık’tan itibaren Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığı’nda mimar kadrosundan işe başladığı öğrenildi.

Erdoğan yine “camide içki içtiler” yalanına sarıldı

AKP şefi Tayyip Erdoğan, Haziran Direnişi’nde dile getirilen fakat hâlâ kanıtlanamayan “camide içki içtiler” yalanını bir kez daha gündeme getirdi.

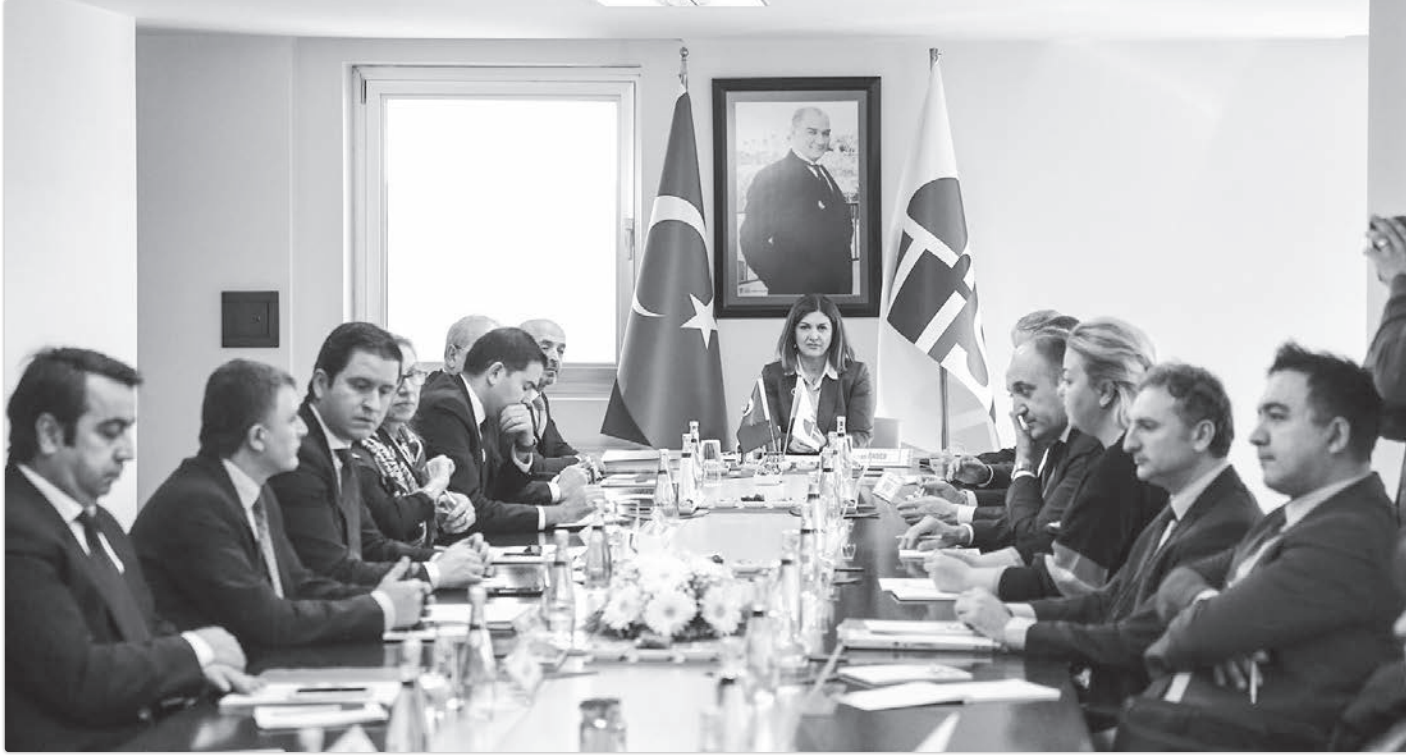
17 Aralık’ta Konya’da düzenlenen toplu açılış töreninde konuşan Erdoğan bir kez daha Haziran Direnişi’ni hedef alarak “Afedersiniz Dolmabahçe’de Bezm-i Alem Valide Sultan Camisi’nin içine bira şişeleriyle girdiler. Bunlar böyle ahılsız”

dedi.

Erdoğan’ın tekrar dile getirdiği iddia Haziran Direnişi’i sürecinde gündeme getirilmiş, ancak kanıtlanamamıştı. Bezm-i Alem Valide Sultan Camisi’nin o dönemki müezzini Fuat Yıldırım da bu iddiayı yalanlamış, ardından sürgün edilmişti. Yalanı basına servis eden Yasın Yıldız ise Cumhurbaşkanlığı Millî Saraylar İdaresi Başkanlığı’na atanmıştı.

Asgari ücrete sefalet zammı pazarlıkları

Asgari ücreti belirleme seremonisi sürüyor. Hükümet temsilcileri, Asgari Ücret Tespit Komisyonu toplantıları sonucunda işçilere "iyi bir asgari ücret rakamı sunmayı" vaat eden açıklamalarıyla ekranlarda boy gösteriyorlar. Oysa toplantılardaki pazarlıklar işçiyi düşünerek değil, 'patronları üzmeden nasıl zam yaparız' minvalinde sürüyor. Özcesi onlar asgari ücrete yapılacak sefalet zammı için görüşüyorlar.

Bu nedenle asgari ücret görüşmelerinin ikinci toplantısında sermaye ve hükümet temsilcileri krizi, artan işsizliği ve büyüme oranlarındaki düşüşü sefalet zammını dayatmak için gerekçe olarak sundular. Toplantıya katılan TİSK Genel Sekreteri Akansel Koç bu demagojiyi, "Biz sadece asgari ücretle mevcut çalışanlarımızı değil, yatırımcılarımızı ve iş bekleyen işsizlerimizi de düşünerek belirlemek üzere bir aradayız" diyerek sürdürdü. Tek düşündükleri kâr oranlarını arttırmak olan kapitalistler ayrıca devlet tarafından patronlara verilen asgari ücret desteğinin artırılmasını istediler. İşçi ücretlerinden yapılan kesintilerle dolan fonlardan patronlara asgari ücret teşvihi verilsin istiyorlar. Zaten İŞKUR üzerinden "kullan-at" işçiliği yaygınlaştıranlar, mümkün olduğunca ceplerinden para çıkmasını ama kâr oranları sürekli büyümeye derdindeler.

Aslında sonucu baştan belli olan asgari ücret görüşmelerinden her yıl olduğu gibi bu yıl da işçiler lehine bir şey çıkmayacağı çok açıktır. Onların sunacağı "iyi bir asgari ücret rakamı" patronları üzmeyecek, işçiyi de öldürmeyecek ama süründürecek miktardır. "Büyük ve güçlü" Türkiye'de işçiyeye verilen değer budur. Toplantıların yapılması, pazarlık görüntülerinin verilmesi işçileri oyalamak, sefalet zamlarına hazırlamak içindir.

Bu seferki sefalet ücretlerine gerekçe olarak sunulan ekonomik kriz koşulları ise daha düne kadar "dış mihrakların" işiydi. Birilerine göre "kriz mriz yoktu". Aksini iddia edenler "büyük ve güçlü" Türkiye'yi kıskananlardı, vatan hainleriydi vb. İktidar sahipleri bu süreci iyi yönetiyorlardı. Sorunlar vardı ama kısa sürede çözülecekti falan. Ancak iş asgari ücrete yapılacak zam oranına gelince birden ekonomik kriz ve her gün artan işsizlik oranları hatırlandı. Enflasyon rakamları bin takla atılarak azaltıldı. Merkez Bankası'nın 2019 hedef enflasyonu yüzde 5, Yeni Ekonomi Programı'ndaki öngörü ise yüzde 15.9'dur. TİSK Genel Sekreteri Akansel Koç bundan dolayı "Geçmiş enflasyon yerine hedef enflasyon dikkate alınmalı" demektedir.

Öte yandan aba altından sopa gösterilerek, "işsizlik var, kriz var sen hâlâ ücrete zam mı istiyorsun?" denilerek, iş-

çilere bir kez daha sefalet ücretleri dayatılmak isteniyor. İşçinin alım gücünün artan gerçek enflasyon oranları karşısında giderek düştüğü, 4 kişilik bir ailenin aylık sınırının 2 bin 224,22 TL, yoksulluk sınırının 6 bin 201,5 TL olduğu bir gerçeklikte, patron tarafı 1.857, sözde işçi tarafı Türk-İş 2.000 TL'nin temel alınmasını, artı enflasyon oranı önermekte, işçilerin akılla dalga geçilmektedir.

Dün sıcak para akışı olduğunda büyüme rekorları kırmakla övünenler, bugün ekonomik krizle cebelleşmektedir. Ama faturayı işçiyeye yıkarak bu süreci atlatmaya, kâr oranlarını düşürmemeye çalışmaktalar. Dün "büyük ve güçlü Türkiye" masallarına kanmaları beklenen işçilere, bugün "ekonomik kriz var, fazla zam istemeyin" diyorlar. Oysa işçiler büyüme rekorları kıran Türkiye'de yine açlık sınırında yaşıyorlardı. O övünülen ekonomik büyümeden işçi ve emekçiler hiçbir zaman faydalanmadılar. Bugün işçilerden krizin faturasını yüklenmeleri bekleniyor. İşçi sınıfından, düşük ücretlere susması, işsizliğe katlanması, hayat pahalılığına alışması isteniyor.

İşçi ve emekçiler sefalet ücretlerini ve nedeni olmadıkları bir krizin faturasını ödemeyi kabul etmemelidirler. Bağımsız sınıf çıkarları doğrultusunda örgütlenmeli ve geleceklerini ellerine almak için harekete geçmelidirler.

İZBAN'da grev sürüyor

Demiryol-İş sendikasında örgütlü İZBAN işçilerinin 10 Aralık'ta başladıkları grev sürüyor. Alsancak garında eylemini sürdüren işçileri 14 Aralık'ta Ege İşçi Birliği, Türk-İş'e bağlı Sağlık-İş sendikası, Devrimci İşçi Hareketi ve İzmir Müzisyenler Derneği ziyaret etti. Ziyaret sırasında "İZBAN işçisi yalnız değildir!", "Kurtuluş yok tek başına ya hep beraber ya hiçbirimiz!", "Yaşasın sınıf dayanışması!" sloganları atıldı.

Demiryol-İş İzmir Şube Başkanı Hüseyin Ergül yaptığı açıklamada toplu sözleşme süreçlerine değinerek "Bizler 4 kişilik bir ailenin insanca yaşayabileceği bir ücret istiyoruz. Bizler hakkımız olanı istiyoruz, bizler can taşıyoruz ve can taşıırken geçim sıkıntısını düşünerek kimsenin canından olmasını istemiyoruz" diye konuştu. Haklarını almak için greve çıktıklarını ifade eden Ergül, İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Aziz Kocaoğlu'nun mücadele ve direnişi karalama çabalarına değindi. "Sosyal belediyecilik anlayışından bahseden Büyükşehir Belediye Başkanı Aziz Kocaoğlu İzmir halkını yanlış bilgilerle bizlerle karşı karşıya getirmek istiyor" diyen Ergül, ücreti kendilerinin belirlemediğini, yetkinin devlet demiryollarında olduğunu söyleyen Kocaoğlu'nun konuyla ilgili "Yüzde 22 bile vermezdim" vb. ücreti belirlemeye, algı yaratmaya dönük açıklamalarını teşhir etti. "Bu nasıl bir çelişkidir" diyen Ergül, bütün karalama kampanyalarına karşılık mücadele etmeye, direnmeye devam edeceklerini söyledi.

İzmir Müzisyenler Derneği de türkü ve halaylarla işçilerin direnişine coşku kattı.

TCDD mekanik atölyede çalışan işçiler de grevi ziyaret ederek desteklerini sundu.

KOCAOĞLU GREVİ HEDEF ALDI

14 Aralık günü Menemen'de özel bir okulun bahçesinde yapılan etkinlikte konuşan Kocaoğlu şunları dedi: "Sıkıntılı bir dönemden geçiyoruz. Yerel seçim arifesinde hükümet ayağını ve belediye ayağını sıkıştırarak, güya başka hiçbir yerde yapmadığın sendikacılığı burada yapma hakkın yoktur. Başka hiçbir yerde yapmadığın grevi burada yapma hakkın yoktur. Ben eğer 31 Mart'ta aday olsaydım o yüzde 22'yi de vermezdim."

Vergi oyunlarıyla asgari ücretliye yine sefalet dayatılacak

Dümenini AKP'nin tuttuğu sermaye devleti bir asgari ücret orta oyunu ile işçi sınıfına sefalet ücretini dayatmak için yine canhıraş bir çaba içerisinde.

Göstermelik olarak asgari ücretli bir işçinin de masaya oturtulduğu orta oyununda sendikalar, önce ücretin 2 bin TL'ye çekilmesini ve sonra bir zam yapılmasını istiyor.

Bu söylemin ciddiyet taşıyıp taşımadığını yakında göreceğiz. Ayrıca sahne gerisinde yapılan pazarlıkları bilmeden net bir şey söylemek de gerekmiyor. Fakat önceki yıllara bakıldığında yine bir vergi oyunu ile görünürde yapılan zammın kesintilerle geri alınacağı şimdiden bellidir.

YÜZ BİNLERCE İŞÇİ ASGARİ ÜCRETEN DÜŞÜK MAAŞ ALDI

2018'deki zamlarla, asgari geçim indirimini (AGİ) dahil asgari ücreti brüt 2 bin 29 TL, net ise 1603 TL'ye çıkararak, vergi dilimini bir üst basamağa taşıyarak, verdiklerini de geri aldılar. 2018 yılının ilk 8 ayı için asgari ücretten 258,76 TL vergi kesintisi yapılırken, bu oran vergi diliminin bir üst basamağa çıkmasıyla (yarısını kapsadığı için) Eylül ayında 295,05 TL'ye Ekim, Kasım ve Aralık aylarında ise 345,02 TL'ye çıktı.

Yani asgari ücret Eylül'de net 1566,84 TL, son 3 ayda ise 1516,87 TL'ye düştü.

Diğer bir deyişle, vergi oyunu sayesinde 2018 yılının ortalama asgari ücreti, AGİ dahil gerçekte 1578 TL oldu. Yüz binlerce işçi resmi olarak asgari ücretin altında maaş aldılar. Bu rakam oyunlarıyla kafaları karıştırılan işçiler, kesintilerin artmasıyla ellerine geçen bordrolarda bu katı gerçeği daha iyi anlamış oldular.

İşçilerin asgari ücretin altına düşen maaşları ise, AGİ miktarı yapılan kesintiye geçmeyecek oranda artırılarak yine asgari ücret seviyesine çıkarıldı. Fakat bu

rakam fonlardan karşılandığı gibi işçinin çiplak ücreti de yine aşağıda kaldı.

Ancak tazminat, prim vb. eklerle asgari ücretin üzerinde bir gelir elde edenlere verilen AGİ oranları arttırılmayacak. Yani vergi dilimi arttırdığında hâlâ toplam geliri (prim vs. dahil) asgari ücretin üzerinde olan işçilerden yapılan vergi kesintisi artacak ve geri dönüşü olmayacaktır.

2019 YILINDA DA VERGİ OYUNU SÜRECEK

Sermayeye hizmette kusur etmeyen ve bu hizmetleri bizzat Binali Yıldırım ve patron temsilcisi Rifat Hisarcıkloğlu tarafından geçtiğimiz günlerde bir kez daha teyit edilen Türk-İş'in ağaları 2 bin TL'yi dillerinden düşürmüyorlar.

Türk-İş Kasım ayında 1943 TL olarak açıkladığı açlık sınırına dayanarak bu rakamı telaffuz etse de baz aldığı enflasyon ve fiyat artışlarının gerçek oranların altında hesaplandığını da geçerken hatırlatmakta fayda var.

Üstelik Hak-İş'in de diline doladığı bu

zam oranı verilirse asgari ücretin bir üst vergi dilimine alınarak kesintinin yüzde 20'den yüzde 27'ye çıkarılması söz konusu.

2017'de Bakanlar Kurulu Kararı ile zammın ardından kesintinin artması engellense de 2018'de bu tercih edilmedi. (14.800 TL'ye kadarki gelirlerden yüzde 15, 14.800 TL ile 34.000 TL arasındaki gelirlerden yüzde 20, 34.000 TL ile 120.000 TL arasında gelirden ise yüzde 27 kesinti yapılmaktadır.) Ekonomik kriz içinde debelenen sermaye devletinin 2019 için de bu kesintilerden feragat etmesi düşük bir ihtimal olarak karşımıza çıkıyor.

İŞÇİNİN VERGİSİ ARTARKEN PATRONLARA PEŞKEŞ SÜRÜYÜR

Patronlar için asgari ücrette en az 15 teşvik var.

SGK İşveren Payı 2008'de yüzde 5 indirilerek, yüzde 20,5'ten yüzde 15,5'e düşürüldü. Böylelikle patronların ödemesi gereken 416 TL'lik prim payında 101 TL indirim yapılarak, bu miktar 314,5

TL'ye düşürüldü. İşçilerin SGK prim payı ise yüzde 14 seviyesinde.

Patronlara sağlanan 14 teşvik ise İşsizlik Sigortası Fonu'ndan oluyor.

Neredeyse bütün işyerlerine Ocak-Eylül ayları arasında 9 ay boyunca aylık 100 TL indirim yapılıyor.

İlave İstihdam Teşviki ile mevcut çalışan sayısını arttıran patronlara asgari ücretli işçi için 833 TL peşkeş çekiliyor. Bu oran maaşa göre 2 bin 151 TL'ye kadar çıkıyor.

İşbaşı Eğitim Teşviki ile patronun 416 TL SGK gideri fonndan karşılanıyor.

Teşviklerin en yaygın olanı 5 puanlık SGK işveren payının bütçeden karşılanmasıdır. Bu peşkeşin 2010'dan bu yana hazineye yükü 106 milyar TL'ye ulaştı. 2017 yılında 23,6 milyar TL olan 5 puan desteğinin, 2018 yılında 20,3 milyar TL olması bekleniyor. 2016-2018 döneminde patronlara sağlanan 5 puan SGK indiriminin kamuya maliyeti 66 milyar TL'yi aştı.

Çorum'da şeker işçilerinden eylem

Şeker fabrikasının özelleştirilmesiyle Çorum'da kadro beklerken işsiz kalan 95 taşeron işçisi eylem yaparak kendilerine verilen sözlerin tutulmasını istedi.

17 Aralık'ta yapılan eylemde 4B kadrosundan yararlanmak istediklerini belirten işçiler, özelleştirme sırasında hiçbir hak kaybı yaşanmayacağı ve kadro sözleri verildiğini, hatırlatarak "Biz kadro beklerken işsiz kaldık" dedi. İşçiler, kamu kurum ve kuruluşlarında alınacak personellerde öncelik taleplerini dile getirdi.

Çemaş'ta grev öncesi anlaşma

Kırşehir'de Çemaş Döküm fabrikasında 3 Ocak'ta başlayacak grev öncesi patron ve Birleşik Metal-İş arasında devam eden toplu iş sözleşmesi (TİS) görüşmelerinde anlaşma sağlandı.

Sendikanın açıklamasına göre, ücretlerde ilk 6 ay için yüzde 24, sosyal haklarda ise yıllık yüzde 32 artış kaydedildi.

İşçilerin talep ettiği zam oranının verilmemesi nedeniyle 3 Ocak'ta greve çıkılacağı duyurulmuştu.

Asgari ücrette “orta oyunu” başladı...

Asgari değil, insanca yaşam!

2019 yılı için geçerli olacak asgari ücretin belirlenmesi için görüşmeler patronların kriz fırsatılığının gölgesinde başladı.

Bizler, çarşı-pazarda, faturalarda yüksek enflasyonun sonuçlarını en ağır şekilde yaşarken patronlar ücretsiz izinler ve işten atmalarla bizi tehdit ediyor, insanca yaşanacak bir ücret talep etmemizin önüne geçmeye çalışıyorlar.

Asgari Ücret Tespit Komisyonu'nun görüşmeleri ise 6 Aralık'ta başladı. Ama daha görüşmeler başlamadan herkes niyetini ortaya serdi.

Hatırlarsak sözde işçi temsilcisi Türk-İş Başkanı, daha görüşmeler başlamadan asgari ücretin 2000 TL olmasını istemiş, ama artık nasıl olacaksa “Veremeyen patron da vermesin!” demişti. Patronlar adına konuşan TİSK temsilcisi ise asgari ücret belirlenirken işçinin yaşam şartları dışında her şeyin dikkate alınmasını istiyor ve devletten yeni teşvikler koparmaya çalışıyor. Sözde tarafsız olan devlet ise, asgari ücret konusunda “ülke şartları”na en uygun rakamın belirleneceğini söylüyor. Bunun ne anlama geldiğini ise hepimiz çok iyi biliyoruz.

ASGARİ ÜCRET GERÇEĞİ

Yasalara göre asgari ücret bir işçinin çalıştırılabileceği en düşük ücret miktarıdır. Ama TÜİK verilerine göre Türkiye’de tam 1,8 milyon kişi asgari ücretin altında bir ücrete çalışıyor. SGK verilerine göre ise 7,5 milyonun üzerinde işçi asgari ücrete çalışıyor.

Yani asgari ücret, Türkiye’de 9 milyonun üzerinde kişinin yaşam koşullarını doğrudan belirliyor. Yani, toplam işçi sayısının yarısına yakını asgari ücretle çalışmak ve yaşamak zorunda bırakılıyor. Avrupa’da ise asgari ücretli çalışanların toplam çalışanlara oranı %6 civarında.

Daha da vahimi Türkiye’nin imzalamaktan kaçtığı uluslararası yasalara göre asgari ücret 4 kişilik bir ailenin yaşamsal ihtiyaçlarına göre hesaplanmak durumunda. Ama bu sözleşmeleri imzalamaktan kaçan Türkiye’de asgari ücret tek bir işçinin ihtiyaçları üzerinden belirleniyor.

Sanki bizim bakmakla, ihtiyaçlarını karşılamakla yükümlü olduğumuz hiç kimse yok! Sanki bizim bir ailemiz, çocuklarımız yok!

PATRONLARA TEŞVİK YAĞIYOR!

Bizim “İnsanca yaşamaya yeten vergiden muaf bir asgari ücret” talebimizi her fırsatta “ülke gerçeği” gerekçesi ile geçiştirenler, her fırsatta patronlara teşvik yağdırmaktan ise geri durmuyor.

Bugün, asgari ücret üzerinden patronlara verilen tam 15 çeşit teşvik bulunuyor. Örneğin 2008 yılından itibaren patronlara %5 oranında SGK prim desteği sağlanıyor. Bu destek bütçeden karşılanıyor.

Bunun dışında ise Asgari Ücret Desteği, İlave İstihdam Teşviki vb. adlar altında İşsizlik Sigortası Fonu’ndan patronlara sürekli olarak kaynak aktarılıyor. 2018 Temmuz ayı itibari ile 1,5 milyonun üzerinde işyeri 12 milyonun üzerinde işçi için bu teşviklerden yararlanmış. Sadece son 3 yılda bütçe ve İşsizlik Sigorta Fonu’ndan patronlara dağıtılan teşviklerin tutarı 85 Milyar TL’nin üzerinde. Bu rakamlara göre asgari ücretli bir işçi için her ay yaklaşık 300 TL’lik bir destek sağlanıyor. Yani, yapılan göstermelik zamlar vergiler ve fonlar aracılığı ile bizlerin cebinden kesilen paralarla karşılanıyor.

Tüm bu gerçeklere rağmen asgari ücretin vergi dışı bırakılması talebimizi ise görmezden geliyor. Bu da yetmiyor, geçmişte fiş parası adı altında asgari ücretten ayrı aldığımız vergi iadeleri asgari ücret rakamına dahil ediliyor. O da yetmiyor, vergi dilimi sınırını değiştirdikleri için sürekli olarak üzerimize yük-

nen vergi yükü artıyor.

Şimdi ise asgari ücret görüşmelerini bahane haline getiren patronlar yeni teşvik ve destekler koparmanın peşinde koşuyor.

İNSANCA YAŞAMAYA YETEN VERGİDEN MUAF ASGARİ ÜCRET İSTİYORUZ!

Bu ülkede çalışanların yarısına yakını asgari ücret ile çalışıyorsa, ülke gerçekliği bizim gerçekliğimizden başka bir şey değildir.

1969 yılından beri kişi başına düşen milli gelir enflasyondan arındırıldıktan sonra 1,5 kat artıyorken, asgari ücrette bu oran 0,5’e düşüyorsa bu ülkenin gerçekliği işte buradadır.

Asgari ücret, bir kişinin ailesi ile birlikte insani koşullarda yaşamasını sağlayacak şekilde belirlenmek zorundadır.

Sendikaların, devletin resmi kurumlarının açlık ve yoksulluk sınırı araştırmaları ortadadır. 4 kişilik bir aile için yoksulluk sınırı 6 bin TL’nin üzerindedir.

Bu gerçeğe gözünü kapatanların söylediği her söz boştur, anlamsızdır.

Ve asgari ücret her koşul altında vergi dışı bırakılmalıdır. Patronların her türlü düzenbazlıkla vergi kaçırmasına göz yumanlar, aflarla teşviklerle patronların vergi borçlarını silenler vergi yükünü bizlerin sırtına yüklemekten vazgeçmelidir.

Ve 6. ay zamları yeniden yürürlüğe

girmelidir. İki yıl önce yaptıkları 300 TL’lik zammın gölgesinde 6. ay zamlarını gasp ettiklerini halen unutmuş değiliz.

6. ay zamlarını kaldırmak demek, biz işçi ve emekçileri bir yıl boyunca enflasyonun tüm yükü ile karşı karşıya bırakmak demektir.

Tablo ortadadır. 2018 başında 427 doların üzerinde olan asgari ücretin bugün karşılığı 303 dolardır. Temel ihtiyaç maddelerinin önemli bir bölümünde ise asgari ücretle alınabilen ürün miktarı son bir yıl içinde neredeyse yarı yarıya düşmüş durumda.

Talebimiz açık ve nettir. Asgari ücret insanca yaşamaya yeten bir düzeye yükseltilmeli, yıl içinde en az enflasyon oranında artışı sağlanmalı ve asgari ücret vergi dışı bırakılmalıdır.

Bunun ise toplanan sözde komisyonun görüşmeleri ile gerçekleşmeyeceği ortadadır.

Asgari ücret, bu ülkenin en büyük toplu sözleşmesi ise biz de bu toplu sözleşmeye hak ettiği şekilde hazırlanmalıyız.

O masada, belirleyici taraf biz olmalı, gerektiğinde tepkimizi göstererek talebimizi ve kararlılığımızı dosta düşmana göstermeliyiz.

İnsanca yaşamak ve çalışmak istiyorsak bunun için hep birlikte mücadele etmeliyiz.

(Ankara İşçi Bülteni GREV’in Aralık 2018 tarihli sayısından alınmıştır...)

Petrokimya iş kolunda sözleşme süreci üzerine...

Petrokimya iş kolundaki işçiler için ücret zammı ve sosyal hakların belirleneceği bir dönemdeyiz. İş kolunda sendikacı olanlar, asgari ücret ile çalışanlar ve Ocak zammı dönemini bekleyenlerden oluşan kalabalık bir işçi kitlesini ilgilendiren bir dönem bu.

İş kolunun Petrol-İş sendikasında örgütlü birçok fabrikasında sözleşme tasarımları hazırlanmaya veya görüşmeler yapılmaya başlandı. Az sayıda da olsa sözleşmesi tamamlanan iş yerleri var. Sözleşme döneminin, Ocak ayı itibarı ile daha eş zamanlı ilerlemesi öngörülüyor.

İş kolunda sözleşme görüşmelerinin tek tek fabrika veya şirket bazlı gerçekleşmesi ortak hareket etmeyi zorlaştırıyor. İş kolunun alanlarına göre ücret farkı olması, aynı alanda üretim yapan fabrikaların dahi tekil sözleşmeler gerçekleştirilmesi dezavantajlar yaratıyor. Buna karşın yine de birbiri ile zamanlaması denk düşen birçok fabrika var. Taslak hazırlayan ve görüşmelere başlayan iş yerlerinde sürecin eş zamanlı ilerletilmesi ve en azından aynı sendika şubesinde olanlar için ortak bir tartışma zemini oluşturulması patronların karşısına daha güçlü çıkmalarını sağlayacaktır.

ORTAKLAŞAN HATTA, ORTAK TALEPLERİ OLUŞTURALIM!

Sözleşme sürecinde olan yerlerden biri TÜPRAŞ iken, diğer tarafta ilaç firmaları (Mefar, Novartis vs.) var. Yine örneğin bir tarafta bir boya firması olan Dyo var, diğer tarafta plastik parçalar üreten Durden, Plascam gibi firmalar... Bu tabloda işçi ücretleri ve kazanılmış sosyal haklardaki farklılıklar sözleşmelerin tartışma zeminlerinde de farklılıklar oluşmasına neden oluyor. Buna rağmen işçi sınıfının karşısında duran sorun alanlarına, hak gasplarına vb. ne daha genelden bakıldığında aslında ortaklaşacak da çok şey var. Sözleşme süreçlerini hak gasplarına, krizin sonuçlarına, ortak sorunlara ortak bir karşı koyuşa çevirmek mümkün.

Baştan sona tüm süreç işçilerin birlikte aldıkları kararla ilerlemelidir. Bunun öncelikli yolu ise fabrikalarda TİS komitelerini oluşturmak, var ise aktif şekilde işletmektir. Aslında TİS sürecinin de ötesinde fabrikadaki tüm süreçlere dair işleyen, kalıcı taban örgütlülükleri temel bir ihtiyaçtır.

Böyle bakılmadığı takdirde sözleşme süreçleri ortak yürüse de ortak tutum almakta sıkıntı yaşanabilir. Zira örneğin TÜPRAŞ'ın İzmir, Kocaeli, Batman ve Kırıkkale'de ve ayrı şubelere bağlı olmak üzere dört rafinerisi var ve yaşam koşulları bölgesel farklılıklar gösteriyor. Buna bir de her bir şubenin farklı yapısı eklendiğinde ortak tutum geliştirmek iyice zorlaşıyor. Nitekim TÜPRAŞ'ın vardiya sisteminin değiştirilmesi hamlesine karşı eylem yapıldığında Kocaeli rafinerisi bunun dışında kalabildi. Yine bir önceki sözleşme sürecinde Petrol-İş sendikasının İzmir ve Gebze şubelerine bağlı Dyo'nun İzmir ve Dilovası'nda bulunan fabrikalarının ortak yürüyen sözleşme sürecinde ortaklaşamamış ve tek taraflı inisiyatifle imza atılmasından kaynaklı sıkıntılar yaşanmıştı.

Tüm bunlar da gösteriyor ki sözleşmeler tekil şekilde yürütülse de sektörün etkileşim içerisinde olmasını sağlayacak bir tarz geliştirmek oldukça önemlidir.

En azından aynı sanayi bölgesinde, aynı alanda, aynı sendikada, aynı şubede olan fabrikaların ortak talepleri ekseninde birleşik mücadele zemini yaratılabilir. Fabrika eksenli özgün talepler belirlemekten vazgeçmeden, genel taleplerimizi ortaklaşmanın zeminine dönüştürebiliriz. Kıdem tazminatı, BES gibi sorunlara dair olanlar, bu genel taleplerden ilk akla gelenler.

SÖZ-YETKİ-KARAR BİZİM OLMALI, KARARLAR TABAN ÖRGÜTLÜLÜKLERİNDE ALINMALI!

Aslında iş kolunda sözleşme süreçleri her ne kadar ayrı ayrı yürüse de işçilerin geneli arasında doğal bir etkileşim olabiliyor. Herhangi bir fabrikada alınacak sonuç, diğer işçilerin ilgisini çekiyor, hele ki kendisi de bir sözleşme sürecinde ise. Şu ya da bu şekilde ortaya çıkan sonuçlara tepki doğabiliyor. Sınıf mücadelesi açısından önemli olan, bunu örgütlü kılabilmek ve hesap sorma bilincini geliştirmek.

Dolayısıyla sözleşme sürecinde fabrikalarda atacağımız örgütlülük adımları büyük bir önem taşıyor. Sözleşme sürecini sadece sendika yöneticilerine ve temsilcilere bırakmadan tüm işçilerin katılımcı olabileceği bir işleyiş oluşturmalıyız. Baştan sona tüm süreç işçilerin birlikte aldıkları kararla ilerlemelidir. Bunun öncelikli yolu ise fabrikalarda TİS komitelerini oluşturmak, var ise aktif şekilde işletmektir. Aslında TİS sürecinin de ötesinde fabrikadaki tüm süreçlere dair işleyen, kalıcı taban örgütlülükleri temel bir ihtiyaçtır. Her bir işçinin kendi sorunlarını tanımlayacağı, talebini belirleyeceği ve tüm sürece aktif müdahale edebileceği şekilde işleyen taban örgütlülüğü kurulmalıdır. Taban örgütlenmeleri aynı zamanda farklı fabrikaların işçilerinin ortak mücadele süreçleri örgütleyebilmesinin de yolunu döşeyecek, iş kolundaki işçiler arasındaki kopukluğu gidermeye olanaklı hale getirecektir.

Yaşam ve çalışma koşullarımızın belirlendiği bu sözleşme dönemi vesilesiyle bir kez daha hatırlatalım ki talepleri belirlemek, görüşmeleri takip etmek, verilen teklifleri değerlendirmek ve son olarak nihai kararı vermek, tüm işçilerin en meşru hakkıdır. Söz de yetki de karar da işçilerin olmalıdır!

Ürosan Kimya'da grev

Tekirdağ'ın Çorlu ilçesinde 55 işçinin çalıştığı Ürosan Kimya Sanayii A.Ş. fabrikasında Petrol-İş sendikasında örgütlü işçiler toplu sözleşme görüşmelerinde anlaşma sağlanamayınca 18 Aralık'ta greve çıktı.

Sabah erken saatlerde işçilerin tamamının

katılımıyla, davul ve zurna eşliğinde coşkulu bir şekilde grev başladı.

Grevle ilgili Petrol-İş İstanbul 1 No'lu Şube tarafından yapılan açıklamada ücretler ve aile zammına ilişkin maddelerde anlaşma sağlanmadığı belirtildi.

DEV TEKSTİL Aralık ayı GMYK sonuç bildirgesi

Devrimci Tekstil İşçileri Sendikası Aralık ayı GMYK toplantısı gerçekleştirildi. Yapılan tartışmalar ve değerlendirmeler sonucunda aşağıdaki kararlar alınmıştır.

*Toplantının ilk gündemi iki GMYK toplantısı arasında yürütülen çalışmaların aktarılması oldu. Sendikamızın başta Greif davasına ilişkin çalışması olmak üzere, sermayenin sınıfa dönük saldırıları ve işçi sınıfının eylemli mücadelesi ve yine sendikamızın fabrikalara dönük çalışmalarının aktarımı yapıldı. Özellikle Greif dava sürecini, tüm temsilciliklerimizin asgari düzeyde bir çalışmaya konu ettiği tespit edildi. Fakat yapılan çalışmaların yayın ve sosyal medyaya yansıtılmasında oldukça zayıf kalındığı görüldü. Sonuç olarak genel plandaki eksik ve zayıf alanlar tespit edilerek sınıfa dönük müdahalemizin sürekliliği ve önemi üzerine duruldu.

*Dünyada ve Türkiye’de etkisi gittikçe artan ekonomik krizin faturasının işçi sınıfına çıkartılmaya çalışıldığı bir süreç yaşanıyor. Toplu tensikatları sınıfa dönük ekonomik ve sosyal saldırı yasaları takip ediyor, var olan kazanılmış haklar budanıyor. Tırmanan ekonomik ve siyasal krizin içerisinde Türkiye’de yine fatura işçi ve emekçilerin sırtına yüklenmeye çalışılırken patronlar krizi fırsata da çevirmiş durumda.

Krizin faturası işçilere işten atmalar, artan vergiler, zamlar, ağır ve kuralsız çalıştırılma olarak dayatılırken patronlara teşvikler, vergi indirimleri olarak yansıtılıyor. Sarı sendikaların asgari ücret çalışmasının tespit komisyonu oyunundan ibaret olduğu günümüzde sınıf sendikası olarak insanca yaşamaya yeten bir ücret için yürütülecek çalışmayı gücümüz oranında başta tekstil işçileri olmak üzere tüm sınıf bölüklerine taşıyabilmenin önemi vurgulandı.

*İşçi sınıfını ilgilendiren temel gündemlerden birisi asgari ücret zammı. Asgari ücrette “orta oyunu” başlamış durumda. Asgari Ücret Tespit Komisyonu Aralık’ın son günlerinde yapacağı top-

Önümüzde geçmiş TİS süreçlerinin deneyim ve birikimleri ile 2019 görüşmelerine hazırlık görevi bulunuyor. Haklarına ve geleceğine sahip çıkmak, kaybettiklerini yeniden kazanmak, sarı sendikaları sırtından söküp atmak ve iradesini eline almak tekstil işçisinin bu ekseninde gösterdiği kararlılığa bağlı olacaktır.

lantı ile belirlenecek zam oranını açıklamaya hazırlanıyor. İşçi sınıfının beklentilerinden uzak tartışmaların sürdüğü komisyonda bir işçinin yer alması orta oyununda sermayenin ve onun hükümeti AKP’nin gelinen yerde ciddi bir basınç altında olduklarını da göstermekte.

Sendikamız, örgütlü-örgütsüz fabrikalarda çalışan milyonlarca işçiyi doğrudan ilgilendiren bir talep olarak vergiden muaf, insanca yaşam ve çalışma koşulları için mücadeleyi büyütme çağırılmaktadır.

*2019 yılının önemli mücadele başlıklarından birisi tekstil iş kolunda TİS süreci. Önümüzde geçmiş TİS süreçlerinin deneyim ve birikimleri ile 2019 görüşmelerine hazırlık görevi bulunuyor. Haklarına ve geleceğine sahip çıkmak, kaybettiklerini yeniden kazanmak, sarı sendikaları sırtından söküp atmak ve ira-

desini eline almak tekstil işçisinin bu ekseninde gösterdiği kararlılığa bağlı olacaktır. TİS’e hazırlık noktasında iş bölümümü yapılmıştır.

*İş kolunda kadın işçilerin ağırlık oluşturmalarına rağmen kadın işçilere ulaşılmadığı sorunlar tartışıldı. 25 Kasım, 8 Mart’ın dışında kadınların çalışma alanlarında yaşadıkları zorluklara ve çözüm yollarına dair süreklileşen, derinleşen çalışmaları yoğunlaştırma kararı alınmıştır. Yanı sıra sendikamız direnişte yer alan kadınlara dönük daha özel bir çalışma ihtiyacı olduğunu tespit etmiştir. Ayrıca birtakım araç, yol ve yöntemleri yaratma ihtiyacını da ortaya koymuştur.

*Dünya genelinde yaşanan ekonomik kriz uzun süredir kendini birçok ülkedeki işçi ve emekçiler şahsında eylemlerle, protestolarla ortaya koyuyor. Son olarak Fransa’da yaşanan akaryakıt zamlarına

karşı yükselen eylemler “sarı yelekli” olarak tanımlanmıştı. Fransa hükümeti ve sermayesinin işçilere, emekçilere, öğrenci gençliğe, işsizlere azgınca saldırılarına rağmen alanlar terk edilmemiştir. Fransa hükümetinin geri adım atması eylemleri bitirememiş dahası eylemler yayılarak başka ülkelere de sıçramıştır. Sendika olarak Fransa hükümeti ve burjuvazisine karşı yükseltilecek mücadeleyi sahipleniyoruz, ‘sınıfa karşı sınıf’ temelinde enternasyonal dayanışmaya çağırıyoruz.

Son olarak sendika yayınlarımız değerlendirilmiştir. Bültenin teknik ve içerik olarak daha işlevli kullanılması için çeşitli planlamalar yapılmıştır. Yanı sıra sosyal medya hesaplarımızı güçlendirme üzerinden tartışmalar yürütülmüştür.

Sendika bültenimizin Aralık sayısının ardından bir sonraki sayısının Şubat’ta çıkarılması kararı alınmıştır. Bültenimizin gündemlerini ise Ocak ayında yapılacak Genel Meclis toplantısında belirleme kararı alınmıştır.

**DEVİRİMCİ TEKSTİL İŞÇİLERİ SENDİKASI
MERKEZİ YÜRÜTME KURULU
12 ARALIK 2018**

**Ersur Tekstil’de
iş bırakma**

Yalova’da iplik üretimi yapan ve yaklaşık 750 kişinin çalıştığı Ersur Tekstil fabrikası işçileri, 45 gündür alamadıkları ücretleri için iş bıraktı.

18 Aralık günü fabrika önünde toplu olarak bekleyişe geçen işçilere diğer vardiyadaki işçiler de destek vererek işe başlamadı. Fabrika yö-

netiminden açıklama bekleyen işçiler, ücretleri yatana kadar işe başlamayacaklarını vurguladı.

Ersur Tekstil yönetimi fabrikayı Bilecik’e taşıma kararı almış ve geçtiğimiz ay da işçilerin ücretlerini gasp etmiş, işçiler kısa süreli iş bırakmıştı.

Tekstilde TİS süreci ve te

10 bini aşkın tekstil işçisini doğrudan ilgilendiren 25. Dönem Tekstil Grup Toplu İş Sözleşmesi görüşmeleri 2019 yılı başında başlayacak. Toplu İş Sözleşmesi, Türkiye Tekstil Sanayi İşverenleri Sendikası (TTİS) ile TEKSİF, Öz İplik-İş ve DİSK Tekstil sendikaları arasında gerçekleşecek. Grup TİS'lerinin hemen ardından ayrıca bir dizi işletmede grup sözleşmesi esas alınarak bireysel sözleşmeler yapılacak. Dolayısıyla grup sözleşmesi 20 bin civarında işçiyi doğrudan ya da dolaylı olarak etkiliyor.

2017 yılı rakamlarına göre, tekstil iş kolu ve yan kollarında kayıtlı işçi sayısı 2 milyonu buluyor. İş kolundaki istihdam güvencesiz ve kayıt dışı çalışmanın yaygınlığından kaynaklı bu rakamın çok çok üstündedir. Bu rakamlar karşısında sendikali işçi sayısı içler acısı derecede azdır. Dolayısıyla, TİS'ler oransal olarak oldukça sınırlı işçi kesimini kapsıyor. Fakat sendikal örgütlülüğe sahip işyerlerinin görece büyük ve köklü firmalar olması, iş kolundaki TİS'lerin veya elde edilecek kazanımların geniş örgütsüz işçi kitlelerini etkilemesini kaçınılmaz kılıyor.

İş kolunda iki ayrı sınıfın çatışma alanlarından biri olan Toplu İş Sözleşmesi sürecine ekonomik kriz koşulları içinde giriliyor. Ancak kriz koşullarının iş kolunda patronlar ve işçiler payına yansımaları tamı tamına zıtlık taşıyor.

TİS kapsamındaki iş yerlerinin büyük çoğunluğu ihracata dayalı üretim yapıyorlar. Doların yükselmesine paralel olarak, tekstil ve dokuma patronları bu süreçte devasa kârlar elde ettiler. Hammaddelerin yurtdışından gelmesi, maliyetlerin kısmi yükselmesine yol açsa bile, tüm bunlar, elde edilen kârların yanında devede kulak kalıyor. Tekstil patronları bile yaptıkları açıklamalarda son aylarda ihracatta cumhuriyet tarihinin rekorlarını kırdıklarını ifade ediyorlar. Yani tekstil patronlarının kasaları tıka basa dolu.

Tekstil ve dokuma işçileri içinse durum tam tersi. Krizi fırsata çevirmeye çalışan tekstil patronları, pek çok iş yerinde ücretsiz izinlere, hak gasplarına ve işçi kıyımlarına başvuruyorlar. Kriz koşullarından kaynaklı "önlerini göremediklerini" ifade eden tekstil patronları, "tasarruf"

adına, krizin faturasını işçilere yüklemeye çalışıyorlar.

TİS kapsamındaki iş yerlerinde tekstil işçileri, asgari ücretin az üstünde ücret alıyorlar. Ancak ikramiye ve sosyal haklar eklendiğinde ücretlerinde kısmi bir farklılık olabiliyor. Doların yükselmesi ve enflasyon sonucunda tüketim ürünlerine gelen zamlar, tekstil işçilerinin de belini büküldüğü gibi, toplu iş sözleşmesinin kazanımları da çoktan eriyip gitmiş durumda.

İŞ KOLUNDA SENDİKALARIN DURUMU

Tekstil işçilerinin kazanılmış haklarının gasp edilmesinde, haklı ve meşru taleplerinin yok sayılarak aza razı edilmelerinde işbirlikçi sendikaların payı çok büyük. İşçinin iradesi yok sayılarak, söz, yetki ve karar hakkı ortadan kaldırılarak tekstil patronları ile masa başında bağitlanan toplu sözleşmelerle ücretler gün geçtikçe erimiş, kazanılmış haklar tırpanlanmıştır. 2008 krizinin sonrasında patronların talebiyle ikramiyeler 4'ten 2,5'e düşürülmüştür. Ancak 2013 yılında, işçilerin basıncı sonucu gerçekleşen 1 haftalık grev ile bu hakkın geri alınması olanaklı olabilmıştır. Öte yandan sözleş-

meler patronların isteği doğrultusunda halen 3 yıllık yapılmaktadır.

Son olarak imzalanan 24. Dönem Toplu İş Sözleşmesi'nde de görüleceği gibi, sözleşme, tekstil işçilerinin haklarını ve çıkarlarını savunmayı esas almamaktadır. Sözleşmede, "işyerinde düzenli ve verimli çalışmayı sağlamak, üretimi arttırmak, işverenlerin ve işçilerin hak ve menfaatlerini dengelemek, karşılıklı iyi niyet ve güvenle iş barışını sağlamak, taraflar arasında doğabilecek farklılıkları uzlaştırıcı yollarla kotarmak" türünden ifadeler yer verilmesi, sözleşmenin tekstil patronlarının çıkarlarını savunduğunu göstermektedir. Her bir maddesi de işbirlikçi sendikal anlayışa göre düzenlenmiştir.

Sözleşmede, kriz koşullarında patronlara her türlü kolaylığı sağlayan hükümlere yer verilmiş ("haftalık çalışma süresi kısaltılabilir, telafi çalışması yapılabilir ya da ücretsiz izin uygulamasına geçilebilir" vb.), esnek çalışma hükümleri madde madde sözleşmeye yedirilmiştir. İş kolunda belirgin bir yer tutan kadın işçilerin haklarına yer verilmediği gibi, iş yasasında yer alan maddeler de çiğnenmiştir. İdari maddelerde her adımda

patronların çıkarları esas alınmış, asgari ücrete gelen zam maaşlara yansıtılmayarak, kıdem zammı adı altında yapılan kısmi artışlara ek olarak %4 ila 5 oranında sadaka zammı yapılmıştır.

Dahası sözleşme süreci işçilerden bağımsız işletilmiş, taslakların hazırlanmasından sözleşmenin imzalanmasına kadar tüm aşamalarda işçinin söz, yetki ve karar hakkı çiğnenmiştir.

Böylesi bir ihanet sözleşmesi imzalanmasının asli sorumluları TEKSİF, Öz İplik-İş ve DİSK Tekstil sendikalarıdır.

BU TABLOYU DEĞİŞTİRMEK TEKSTİL İŞÇİLERİNİN ELİNDE

Tekstil ve dokuma işçilerinin kaybettiklerinin yeniden kazanılması ve haklarının elde edilmesinin yolu, tekstil işçilerinin inisiyatifine eline almasından geçiyor. Zira işçilerin karşısında tekstil patronları, AKP iktidarı ve sendika bürokratlarından oluşan üçlü şer ittifakı durmaktadır.

On yıllardır tekstil işçilerinin mücadele ve örgütlenme birikiminden yoksunluğundan da güç olarak tekstil işçilerini köle gibi çalıştıran, alabildiğine sömüren ve bu süreçte devasa kârlar elde eden tekstil patronları, yeni süreçte de kâr-

Tekstil işçilerinin görevleri

larından vazgeçmemek için ellerinden gelen her şeyi yapmaktan geri durmayacaklardır.

Sermayeye hizmette kusur etmeyen AKP iktidarı zaten patronların yanındadır. Verdiği teşvikler ve vergi indirimleri ile patronları sürekli palazlandıran iktidar, çıkardığı yasalarla patronlara her türlü kolaylığı da sağlamıştır. Keza işçi sınıfı hak alma mücadelesine giriştiği her durumda karşısına yasalar, yasaklar ve kolluk kuvvetleri ile sermaye iktidarı dikilmektedir. Metal işçilerinin ve ardından cam işçilerinin grevlerinin yasaklanması hafızalardaki tazeliğini korurken, halen süren grev ve direnişlere kolluk güçlerinin müdahaleleri AKP iktidarının patronlara hizmetinin yeni örneklerini oluşturmaktadır. Birbirinden bir farkı olmayan 3 sendikanın yönetimleri ise, bugüne kadar olduğu gibi, işçilerin haklarını ve çıkarlarını korumayı değil, sözleşmeleri oldubittiye getirerek, kendi yerlerini koruma çabası içindedirler.

Gelinen aşamada bütün bu olgular, sözleşme sürecinin kazanımla sonuçlanması için tekstil işçilerinin inisiyatifi ele almalarını, güçlü bir duruş sergilemelerini zorunlu kılıyor. Patronların insafına ve sendika bürokratlarının inisiyatifine bırakıldığında, sözleşmenin tekstil işçileri için yine hüsrana sonuçlanması kaçınılmazdır.

Tekstil işçisi, kazanmak için kendi gücüne ve birliğine güvenmeli, beklemeye son vermelidir. Bugünden harekete geçmeli, taleplerini belirleyerek, komitelerini kurarak sürece hazırlanmalıdır. Grev silahının kullanılması dahil olmak üzere kazanmaya odaklanan bir hazırlık olacaktır bu.

Bu sözleşme dönemi, ayrıca, genelde işçi sınıfı için de mücadele dinamiklerinin birleşik bir zemine taşınması açısından önem taşıyor. Zira, işçi sınıfı için en büyük toplu sözleşme olan asgari ücret görüşmelerinin ardından başlayacak tekstil grup sözleşmesi ile petrokimya işkolundaki sözleşme görüşmeleri aynı döneme tekabül ediyor. Yine bu sürecin ardından, Mayıs ayında yetki tespitlerinin sonrasında metal iş kolunda TİS süreci başlayacak. Her bir iş kolunda verilen mücadele,

sınıf dayanışmasını ve mücadelesini bünyütme, sınıf hareketinin parçalı seyrini değiştirme imkanını barındırıyor.

TEKSTİL İŞÇİSİNİN TALEPLERİ

Yıllardır hakları gasp edilen tekstil işçilerinin talepleri, tekstil işçisinin haklı ve meşru istemlerine göre formüle edilmiştir. Zira belirleyici olan, tekstil patronlarının ne verebilir olduğu değil, tekstil işçilerinin ne istediğidir. Kaldı ki ihracat rekorlarının kırıldığı bir dönemde patronların öne sürebilecekleri herhangi bir gerekçenin hiçbir karşılığı bulunmuyor.

Toplu İş Sözleşmesi'nde öne çıkarılması gereken başlıca talepleri ise şöyle sıralayabiliriz:

*** İnsanca yaşamaya yetecek ücret!** Neredeyse asgari ücretten farkı olmayan ücretler yükseltilmelidir. Ücret için belirleyici olan ise, sendikaların 4 kişilik bir ailenin geçimi için gerekli olan yoksulluk sınırıdır. Gelen zamlarla ve enflasyonla birlikte yaşanan kayıplar telafi edilmeli, ücret artışları bu miktardan üzerinde hesaplanmalıdır. İkramiye 4 maaş olmalı, patronların ikramiye hakkına göz dikmesi engellenmelidir. Aynı zamanda ikramiyeler, maaşlara mahsub edilmemelidir.

*** İşten atmalar yasaklansın, tüm çalışanlara iş güvencesi!** Kriz vb. gerekçelerle işçilerin işten atılması engellenmeli, iş güvencesi sağlanmalıdır. Aynı zamanda kriz dönemleri de dahil olmak üzere, işçilerin haklarının korunması sözleşme ile güvence altına alınmalıdır.

*** Esnek çalışma son bulmalı, taşeronluk yasaklanmalıdır.** Patronların daha fazla kâr etmesi anlamına gelen esnek çalışma pek çok iş yerinde uygulandığı gibi, telafi çalışma, denkleştirme uygulamaları söz konusu sözleşmede de yer almaktadır. Esnek çalışma ve uygulamaları son bulmalı ve sözleşme hükümleri ile uygulanması engellenmelidir.

leri ile uygulanması engellenmelidir.

Yine pek çok işletmede taşeron işçisi çalıştırılmaktadır. Dahası taşeron işçileri, daha düşük ücretle, sendikasız bir şekilde, aynı işi yapmaktadır. Böylece patronlar daha fazla kâr elde ettikleri gibi, işçilerin birliği parçalanmakta, sendikal örgütlülüğün tasfiyesinin de önü açılmaktadır. Taşeronlaştırma uygulamalarına son verilmeli, taşeronlar kadroya alınmalıdır.

*** Sosyal haklarda iyileştirmeler yapılmalıdır.** Bundan 3 yıl önce yapılan sözleşmede sosyal yardımlara %22,84 oranında zam, tüm sözleşme dönemi için "bir defaya mahsus olmak üzere" yapılmıştır. Sözleşme kapsamında yer alan sosyal yardımlar güncellenmeli ve günün koşullarına göre iyileştirmeler yapılmalıdır.

*** İşçi sağlığı ve iş güvenliği önlemleri alınmalıdır.** Tekstil patronlarının azami kâr hırsları sonucu iş güvenliği önlemleri alınmamakta, "iş kazaları" sonucu pek çok işçi yaşamını yitirmektedir. İşçi sağlığı ve güvenliğini içeren tedbirler alınmalı, sendika ve işyeri komitesi tarafından denetlenmeli ve bu hususlar sözleşme hükmüne bağlanmalıdır.

*** Kadın işçilerin talepleri:** Tekstil iş kolunda azımsanmayacak sayıda kadın işçi çalışmaktadır. Ancak kadın işçilerin talepleri görmezden gelinmektedir. Öyle ki, sözleşmede yer alan, "Doğum yapan kadın işçilerin gündüz postasında çalıştırılmasına gayret edilecektir" maddesi ile, doğum yapan kadın işçilerin gece çalışmasının önü açılarak, iş yasasının bile gerisine düşülmektedir. Kadın işçilerin, kadın ve anne olmaktan kaynaklı talepleri (doğum izni, süt izni, kreş hakkı, regl izni, kadın sağlığına zararlı işlerde çalıştırılması yasağı vb.) sözleşmede yer almaktadır. Ayrıca 8 Mart ücretli izin günü kabul edilmelidir.

*** Toplu iş sözleşmesi 3 yıldan 2 yıla geri çekilmelidir.**

TEKSTİL İŞÇİLERİNİN ÖRGÜTLENME VE MÜCADELE HATTI

Yukarıda genel esaslarıyla ifade ettiğimiz taleplerin elde edilmesi, tekstil işçilerinin tabanda birliğinin sağlanması ve "sınıfa karşı sınıf" bilincine dayalı kararlı bir mücadele ile olanaklıdır. "Söz, yetki ve karar hakkı işçindir!" denilerek, tek tek fabrikalarda TİS komiteleri kurulmalı, talepler belirlenmeli ve kırmızı çizgiler çizilmelidir. TİS kapsamındaki fabrikalar bünyesinde oluşturulacak ortak komiteler ile mücadele ortaklaştırılmalıdır. Taslakların hazırlanmasından karar sürecine kadar her aşamada işçi iradesi ve somutla TİS komiteleri belirleyici olmalıdır.

İşçi sınıfının üretimden gelen gücü, sermayeye geri adım atılabilecek yegane güçtür. 2013 yılında TİS döneminde bir hazırlığa dayanmadan, dahası mücadele deneyiminin sınırlılığına rağmen, işçilerin basıncı ile gerçekleşen tekstil grevinde, 1 hafta içinde patronlara geri adım atılabilmek olanaklı olabilmiş, temel talep olarak 4 ikramiye hakkı ve fazla mesai ücretleri zamları yeniden kazanılmıştır. Krizi fırsata çevirmek isteyen patronlara, masa başında sözleşmeleri oldubittiye getirerek imzalamaya çalışan sendika ağalarının dayatmalarına karşı dişe diş bir mücadeleye hazırlanmalı, tekstil işçisinin haklı ve meşru talepleri için "Kazanana kadar grev!" bakışıyla hareket edilmelidir. Güçlü bir ön hazırlığa ve taban inisiyatifine dayanarak, dişe diş bir mücadele ile tekstil işçisinin temel haklarını kazanması olanaklıdır.

Bundan 5 yıl önce Greif çuval fabrikası işçileri, toplu sözleşme sürecinde başta taşeronluğun kaldırılması olmak üzere temel talepleri için, güçlü bir iş örgütlülüğe, komitelere dayanarak, fiili meşru mücadele yolunu izlediler. Sendika ağalarının ihanetine rağmen, 60 gün süren işgal ile işçi sınıfının direniş manifestosunu yazdılar.

Greif Direnişi'nin mücadele ve örgütlenme ilkeleri, bugün sözleşmenin ön günlerinde tekstil işçilerine yol göstermeye devam ediyor.

"Söz, yetki ve karar hakkı işçindir!" denilerek, tek tek fabrikalarda TİS komiteleri kurulmalı, talepler belirlenmeli ve kırmızı çizgiler çizilmelidir. TİS kapsamındaki fabrikalar bünyesinde oluşturulacak ortak komiteler ile mücadele ortaklaştırılmalıdır.

Kıdem hakkında vazgeçmiyoruz!

Düzenleme bahanesi ile haklarımızın tırpanlanmasına izin vermeyeceğiz!

Artık Türkiye sermayesinin krizi tüm açıklığı ile ortada. Kâr oranlarının gittikçe azalması, iflaslar, borç ertelemeler, irili ufaklı tüm sermayedarlar tarafından dillendiriliyor, açıklanıyor. "Yeni Ekonomik Programı"nın işçi sınıfına yönelik bir saldırı planı olduğu; kıdem tazminatının gaspı hazırlığının yapılması, BES'in zorunlu kılınması, esnek çalışma biçimlerinin yaygınlaştırılması gibi adımlardan anlaşılıyor.

Kıdem tazminatının tasfiyesi ve fona aktarımı süslü laflarla servis ediliyor. Her yıl neredeyse patronların yükünü azaltmak için her hükümetin hedef aldığı kıdem tazminatı hakkı, kriz nedeniyle tekrar gündemde. '80 darbesi ile birlikte sınıfımızın haklarına yönelik saldırılar artmış, neo-liberal politikalar ile birlikte bu saldırı planları doruğa ulaşmıştır. İşçi sınıfına yönelik bu saldırı planı dalgasının en önemli ayağını da kıdem tazminatının gaspı oluşturmaktadır. Yıllardır tüm saldırılara rağmen kıdem hakkımız korunmuş ve bugün hâlâ bizim iş ve gelecek güvenimiz olarak haklarımızın ana gövdesini oluşturmaktadır.

Bugün için durum geçmişe göre farklıdır. İşçi sınıfının parçalı ve dağınık tablosunu gören, sendikaların bürokrasi ile boğulduğunun farkında olan sermayedarlar ve hükümet, yeni saldırıyı hayata geçirmek ve kıdem hakkımızı gasp etmek için geçmişten daha saldırgan ve istekli davranacaktır. Bu saldırı karşısında hazırlık yapmak, örgütlenmek ve sendikaları harekete geçirmek artık üzerinden atlanamaz bir görev olarak karşımızdadır. Her fabrika kıdem tazminatı hakkını savunmak için bir kale olmalıdır. Bizler fabrikalarda örgütlenmeli ve bağımsız işçi birlikleri ile sendikalara yön verebilmeye yetisi geliştirmeliyiz. İş yerlerimizden başlayarak genel greve ilerleyecek bir çizginin inşa edilmesi kıdem tazminatımızı korumanın tek yöntemidir.

Kıdem tazminatı gaspı planları uygulanır hale gelirse başlıca birkaç hak kaybimiz;

-Askere gidenler kıdem tazminatı alamayacak.

-Evlene kadın işçi, bir yıl içinde işinden ayrılırsa tazminat alamayacak.

-İşyerinde bir yıllık kıdemi olan işçi işten çıkarılırsa tazminat ödenmeyecek.

-Prim gün ve çalışma süresi koşulu

nedeniyle işçi haklı bir nedenle işten ayrılırsa (geçerli sağlık nedeni, patronun tacizi, kötü muamelesi gibi) dahi tazminat alamayacak.

Ayrıca işçi, iş koşullarındaki değişikliği kabul etmemesi, ücretinin ödenmemesi halinde işi bırakması gibi nedenlerle işten çıkarılması halinde de tazminat alamayacak.

-İşten çıkarılma kolaylaştığı için sendikalaşma büyük darbe yiyecek.

-Getirilmek istenen düzenleme ile fondan 15 yıl sonra parasını alabilecek asgari ücretli bir işçinin uğradığı zarar en az 7.500 lira olacaktır.

-Tazminattaki faiz ödemesi ortadan kalkacak.

Ekonomik-iktisadi kriz Türkiye sermayesini güçten düşürmeye ve sarsmaya başladı. Artık dönülmez bir şekilde girilen bu yolda sermayedarlar, dünden daha acımasız ve varlıklarına olan bağımlılıkları daha fazla olacaktır. Kârdan zarar etmek, geçmişten az kazanmak bile bugün onlar için korkutucudur ve ekonomik krizin yaraladığı bu durum bazıları için riskli sonuçlar yaratabilir. İflaslar, borç ertelemeler, daralmalar konuşulmaya başladığı noktada patron takımı işçi sınıfına gerek kişisel gerekse kendi örgütsel biçimleri ile daha çok saldıracaktır.

Ege İşçi Birliği olarak amacımız kriz korkusu salmak değildir! İçine girdiğimiz

dönemi anlamalı ve bu duruma karşı mücadele planı açığa çıkaracak bilinç ve örgütlülük düzeyine kavuşmamız gerekmektedir. Rica ve susarak bu girdaptan çıkışımız yoktur. Gerek ülkemizde gerekse de dünya genelindeki örneklerinde olduğu gibi ekonomik kriz, işçilere yönelik saldırıları beraberinde getirmiştir. Yükü paylaşmak ve hatta mümkünse tamamen işçi sınıfının üzerine yıkmak, sermayenin değişmez kriz planıdır!

Kapitalistlerin vicdanlarına seslenmeyin, onların cüzdanlarını tehdit edin! (Jack London)

Yukarıda belirtilen başlık hoş bir sözcük grubu olmasından kaynaklı yazımıza eklenmiş değildir. Bizleri hiç düşünmeden kendi cüzdanları, banka hesapları ve üretim araçları için açıklık ve yoksulluk sınırı altında çalışmayı reva gören ve bunlarla yetinmeyen sermayedarların vicdanlarına güvenecek değiliz. Onların gemisinin kendi sefil çıkarları için batmadan devam etmesi, bizlerin kırbaç altında kürek çeken köleler olarak yaşamamıza bağlıdır.

Peki krizin sınıfımıza etkilerini nasıl bertaraf edeceğiz ve bu girdaptan nasıl çıkacağız?

İlk önemli nokta örgütlülük düzeyimizdir. Hem fabrikalarda hem de sınıf olarak örgütsüzlük en büyük sorunumuzdur. Fabrikalarda gerçekleşecek sal-

dırlara karşı bireysel olarak cevap verip, sonuç almak tek kelime ile imkansızdır. Aynı saldırıya, aynı işi yapıp aynı tezgahlarda çalışan işçiler olarak cevap vermek zorundayız. Ocak ayı zamları, ücretsiz izinler, işten çıkartmalar, çalışma koşullarımızın kötüleşmeye başlaması hepimizin sorunlarıdır ve çözüme kavuşacaksa birleşmek tek çıkar noktamızdır. Özellikle bu başlıklar birlik zemininin inşa edilmesi için öne çıkarılması gerekmektedir. Sayımızın kaç kişi olduğuna takılmadan bu sorunlara yönelik çıkış yolları aramak, fabrika içinde bu durumu ete kemiğe büründürmek, ekonomik kriz nedeniyle geleceğimize vurulacak darbeleri yok edecektir. Birleşmek her şeyde olduğu gibi emek istemektedir. Bu yüzden bilinç düzeyimizi yükseltmek, işçi sınıfının tarihinden ve pratiklerinden öğrenmek zorundayız. İkinci önemli nokta da budur. Bugün sermayedarlar geçmiş krizlere bakarak kendilerine yol haritası çıkarıyorsa ve buna özel bir zaman ayırıyorsa, bizler de geçmiş deneyimlerimize bakmalı ve fabrikalarımızda bu deneyimlerden faydalanmalıyız.

Sınıfımızı topyekûn olarak etkileyecek saldırılara da değinmek ve cevaplar üretmek gerekiyor. Kıdem tazminatının gaspı, vergi dilimleri, zamlar, BES'in zorunlu kılınması gibi saldırılar tüm emekçileri etkilemektedir. İşçi sınıfı bu genel saldırı dalgasından çıkmak istiyorsa, geniş işçi kesimleri aynı talep ve amaçlar altında birleşmeli ve hareket etmelidir. Bunu sağlaması gereken sendikal hareket ne yazık ki bürokratik paslanmanın içinde, hareket etmekten uzaktır. Bu pası sökecek ve hareketi doğuracak olan da tabanın kendisidir.

Yukarıda saydıklarımız bugünden yarına gerçekleşmesi mümkün durumlar değildir. Bir işçi hareketi inşası hepimizin sorumluluğu altındadır. Geçmişte kaybedilen haklarımızın (EYT bu durumun en somut örneğidir) sonuçlarını bugün nasıl bizler ödüyorsak, bugün kaybedilen her hakkımızın daha ağır faturasını gelecek kuşaklar ödeyecektir. Artık emeğimizin talan edilmesine dur demenin vaktidir. Fabrikalardan başlayıp, havzalara büyüyecek örgütlülük için adım atıp, emeğimizi korumanın vaktidir!

(Ege İşçi Birliği Bülteni'nin Aralık 2018 tarihli sayısından alınmıştır...)

“Kıdem tazminatının gaspı daha fazla kölelik, örgütsüzlük ve iş cinayetidir!”

Kıdem tazminatı hakkımız ve fona devredilmesi ile karşı karşıya kalacaklarımız ile ilgili İzmir Barosu avukatlarından İmdat Ataş ile konuştuk...

Türkiye'deki sınıf mücadelesinin en önemli konularından birini, uzun yıllardır sürekli gündeme getirilen kıdem tazminatının kaldırılması ve yerine bir fon kurulması tartışmaları oluşturuyor. Sermaye hükümetleri ve özellikle AKP bunu gündeme getirirken, sanki işçilerin kıdem tazminatı alamamasını dert ediniyor ve bunun için düzenleme yapmak istiyormuş gibi görünmeye çalışıyor. Halbuki patronların kıdem tazminatı 'kamburu'ndan kurtulmaları için hükümetle gizli kapılar ardında aslında pazarlıklar ve anlaşmalar yaptıkları 'zorunlu arabuluculuk' düzenlemesinde en çıplak haliyle kendisini göstermişti. Ne demişti Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu: "İş Mahkemelerindeki davaların % 99,2'sini kaybediyorduk. Hükümetimizle görüştük bu düzenlemeyi (arabuluculuk yasası) geçirttik." Öyleyse, işçi sınıfının hakları budanmaya/alınmaya gelince, burada hükümetlerden bir iyi niyet beklememek gerekiyor.

Ancak haklarını teslim etmek gerekir ki patronlar sınıfı, kendi çıkarları gereği çıkmasını istedikleri her yasağı sanki işçi sınıfının yararınaymiş gibi göstermeyi başarıyorlar. En azından işçi sınıfının kafasında soru işareti yaratarak, sınıfın bölünmesinin yolunu açabiliyorlar. Kıdem tazminatının 'gaspı' düzenlemesinde de aynen bu şekilde yapıyorlar. Bunu işçilerin sorularından anlamak mümkün.

Gelelim gündeme getirilen düzenlemeyle ilgili basına sızdırılanlara. Sızdırılanlar içerisinde bazı ana başlıklara bakılacak olursa, yapılmak istenen yeni düzenlemeyle ilgili olarak söylenen en büyük yalanlardan biri şudur: "Çalışanın geçmiş dönemdeki hakları korunacak!"

-Bu bir göz boyamadan ibarettir. Zira hukukta kazanılmış hak diye genel bir kuraldan bahsedilebilir. Dolayısıyla isteseler de geçmiş dönemdeki kazanılan haklara dokunamazlar. Ancak bunu bilmelerine rağmen, bilmeyenlere, sanki iyi bir şey yapılmış izlenimi vermeye çalışıyorlar.

Yapılmak istenen yeni düzenlemede anlaşılacak ki bir fon kurulması planlanı-

yor. Bu fona işçi ve patronun prim kesintisi yapılacak. İşçilerin bireysel bir kıdem tazminatı hesabı olacak. Ancak bunun bir kazanım olduğu söylenemez. Nasıl ki yıllardır işsizlik fonundaki milyarları işçilere/işsizlere kullandırmayıp patronlara ve kamu borçlarına kullandırdılarsa ve hesap vermedilerse, işçilerin kıdem tazminatı fonunun akıbetinin de benzer bir sonuca yol açacağını görmek için kahin olmaya gerek yoktur.

İstifa edene de tazminat verileceğinin de düzenlemede yer aldığı belirtiliyor. Ancak bu da belirli bir ölçüde yalan ve yönlendirme içeriyor. Zira halihazırdaki düzenlemede de işçinin yasadaki belirlenen şartları taşıması halinde haklı gerekçeyle istifa etme/fesih ve tazminat alma hakkı bulunuyor.

1475 Sayılı İş Yasası'nın 14. maddesinde düzenlenen kıdem tazminatı, belirli şartlar altında işçilere ödenen bir hak. Özetle; en az 1 yıllık kıdemi olan işçilere, haksız bir nedenle işten çıkarılmaları ya da haklı bir nedenle veya askerlik nedeniyle işten ayrılmaları, emeklilik vs. hallerinde ödenen tazminattır. Kadın işçiler de, 1 yıllarını doldurmuşlarsa, evliliklerinden itibaren bir yıl içinde evlilik gerekçesiyle bu hakkı elde edebilirler. Kıdem tazminatı, işçiye her kıdem yılı için ödenen bir aylık brüt ücrettir. Bu tazminatın hesabına parasal ya da parasal olmayan sosyal yardımlar da eklenir.

Halbuki yapılmak istenen yeni düzenlemede bu 30 günlük ücretin net mi brüt mü olduğu, sosyal yardımların hesaba katılıp katılmayacağı belirsizdir. Böyle olunca işçi sınıfı bakımından ciddi hak kaybı yaşanacağı açıktır.

Önemle belirtmek gerekir ki, kıdem tazminatı sorunu tek başına bir ekonomik mesele olarak ele alınamaz. Kıdem tazminatının esas önemi, işçinin iş güvencesi olmasından geliyor. Eğer işçi kıdem tazminatı alacaksa, patron o işçiyi işten çıkarmayı kolay kolay göze alamamaktadır. Bu anlamda kıdem tazminatı demek iş güvencesi demektir.

İçinde bulunduğumuz dönemde, sermayenin uluslararası ölçekte 'rekabet' edebilmesi gerekçesiyle işçi sınıfının en temel hakları uzun süredir saldırı altındadır. Bugünkü saldırının özü, güvencesizleştirilmiş ve esnekleştirilmiş çalışma yaşamıdır. Bunun anlamı ise, daha fazla sömürü, kölelik, örgütsüzlük ve iş cinayetidir. İş güvencesi olmayan işçileri, her türlü çalışma koşuluna razı etmenin sermaye sınıfı için daha kolaylaşması demektir. İşçi sınıfına onursuzluğun dayatılmasıdır. İşsizlik kırbacının işçinin sırtında hergün daha fazla hissedilmesi demektir. Dolayısıyla kıdem tazminatı işçiler açısından önemli bir iş güvencesidir.

Ve bu hak ülkemizde 1936 yılında yasalara ve işçi sınıfının belleğine yazdırıl-

mıştır. Zorla kazanılmıştır. Kıdem tazminatı patronlar tarafından kaldırılamadığı takdirde, çalışma yaşamındaki esnekleştirme ve güvencesizleştirmenin sac ayaklarından biri eksik kalacaktır. O yüzden bu 'gasp' onlar için hayati önemdedir.

Eğer patronlar kıdem tazminatını kaldırmayı başarırlarsa, önümüzdeki süreçte bölgesel asgari ücret, asıl işin de taşerona verilebilmesi, belirli süreli sözleşmelerin yaygınlaştırılması, geçici istihdam bürolarının kurulması vb. birçok esnek çalışma saldırısının geleceği açıktır.

Dolayısıyla yapılmak istenen bu düzenlemelerin gösterdiği şey; daha fazla sömürünün ve güvencesizliğin olduğu bir çalışma yaşamının ortaya çıkacağı gerçeğidir. Bu düzenlemeler, ulusal ve uluslararası sermayenin talepleridir. Temel amaç, patronların üretim maliyetlerini daha da azaltarak, kârlarını biraz daha arttırma çabasıdır. Kıdem tazminatı hakkının ortadan kaldırılması ve daha da esnekleştirilmiş bir iş yaşamından sonra da, tam zamanlı ve güvenceli bir işin hayal olacağı açıktır. Bu yasalastırma çabası, zorunlu arabuluculuk yasasından kısa süre sonra işçi sınıfına karşı yapılmış ikinci büyük açık saldırıdır. Ve hakkıyla açık bir şekilde karşılanmalıdır.

(Petrokimya İşçileri Birliği Bülteni'nin Aralık 2018 tarihli sayısından alınmıştır...)

Ekol'den atılan işçiler: Tek çözüm yolu birlik olmak!

Tekstil fabrikası Ekol'de örgütlendikleri gerekçesiyle ve sonrasında kriz bahanesiyle işten atılan işçilerle konuştuk. İşten atılan işçiler, tüm dünyadaki işçilere birlik olma çağrısı yaptılar...

- Bildiğimiz kadarıyla birçok işyerinde olduğu gibi Ekol'de de taciz ve mobbing uygulamaları yaşıyordunuz. Yaşanan bu uygulamalardan kısaca bahsedermisiniz?

- Sizin de belirttiğiniz gibi taciz ve mobbinge birçok işyerinde rastlıyoruz. Biz de çalıştığımız fabrikada bunlardan nasibimizi fazlasıyla aldık. Önce bu uygulamalardan bahsetmek istiyoruz. Kulak çekmeden tutun, "Sana buradan bir vururum" gibi sözlerle insanlık onuru ayaklar altına alınıyordu. "Sizden bir şey olmaz", "yaptığınız işlerden hiçbir şey olmaz", "burada benim kurallarım geçer, beğenmeyen çekip gider" gibi sözler ustabaşılar ve yöneticiler tarafından sıkça sarf ediliyor, yaptığımız işler sürekli küçümseniyordu. Sürekli işsizlikle tehdit ediliyorduk. Biz orada işçiysen kimsenin kölesi değiliz ya! Güya bu gibi şeyleri ustabaşı ve şef bize olan "yakınlıklarından" yapıyorlarmış. Böyle bir şey olabilir mi? Bir insan yakın hissettiği insanın onuruyla nasıl oynayabilir? Yani basbayağı gözümüzü korkutup üretimi hızlandırmak amaçlanıyordu.

Sonra yemekhanede çay olmasına karşın bizlerden hazır çay almak için çay parası toplanıyordu. Vermek istemediğimiz zaman "siz bilirsiniz" deniyordu ama tavırları-davranışları bizi rahatsız edecek kadar değişiyordu. İmalarla, hareketlerle rahatsız ediliyorduk. Tuvalet temizlemek bizim görevimiz olmadığı halde tuvaletleri temizliyorduk. Temizliği yetiştiremezsek mola saatinde yapıyorduk. Buna itiraz ettiğimizde yine aynı şeylerle karşılaşılıyorduk. "Burada bizim kurallarımız geçer, beğenmeyen kapıya", "Sizin gibi çok var kapıda bekleyen, onları alırız" gibi sözler ve yine ima yoluyla rahatsız etmeler...

Yapılan en ufak bir hata, sanki işletmeye milyon dolarlık zarar vermiş gibi büyütülüyordu. Çoğu işçi arkadaşlarımız üzerlerindeki baskıdan kaynaklı ağlıyordu. Öyle ki bir işçi hata yaptığında "Gelip bana kızacaklar şimdi" deyip ağlamıştı ve biz böyle sahnelere sıkça rastlıyorduk.

Toplantılarda sıkça bize "Buraya sadece para kazanmak için gelmeyin" deniyordu. Bu ne demek! Yani bizim bütün işimiz gücümüz üretimi artırmak için fabrika olacaktı. Böylece patron bizim üzerimizden servet kazanırken, biz bütün hayatımızı aklıktan ölmek üzere kuracağız.

Bütün bu uygulamaları burada anlatmakla bitiremeyeceğiz, o yüzden önemli birkaç şeyden bahsetmekle yetinelim.

- Bütün bu haksız uygulamalara karşı işçiler arasında sınırlı da olsa bir birliktelik sağlanmıştı. Bu süreci biraz anlatır mısınız?

- Yaşanan tüm bu uygulamalardan aslında işçilerin hepsi rahatsızlık duyuyordu. Duyulmayacak gibi de değil tabii. Çay molalarında, tuvalet temizliği sırasında, yemekhanede dillendiriyorduk da. Biraz da 3. havalimanı işçilerinden ilham aldık diyebiliriz. Tabii somut şekilde böyle değildi ama onların direnişi bizde bir saygı uyandırmıştı. Bir kıvılcım işte. Onların yaşadığı da bizimkilere benzer şeylerdi sonuçta. Taleplerinin arasında ekonomik talepler dışında tahtakurularıyla müdahale ve temiz iş kıyafeti de vardı. Bu bizim ve havalimanı işçilerinin, aslında bütün işçilerin patronların gözünde ne kadar değersiz olduğunu gösteriyordu. Özellikle tahtakurusu meselesinden çok etkilenmiştik. Sonra bir baktık bizim ya-

şadığımız şeylerin onlardan farkı yok. Biçim olarak farklı sadece. Özünde aynı şeyler.

Sonra arkadaşlarla muhabbetimizi daha da geliştirdik tabii. Bu meseleler üzerinde sıkça duruyorduk. Yaşanan tacize ve mobbinge karşı bir avukatla görüşmeye karar verdik. Avukat arkadaş bize bu yaşadıklarımızın çok ağır şeyler olduğunu, aşırı baskı altında olduğumuzu hukuken anlattı. Biz buradan da aldığımız destekle birlikteliğimizi korumaya karar verdik. Bununla beraber birkaç somut adım attık. Yemek zili çaldığında hemen iş bırakılmıyordu, buna uymamaya ve molalarımızı kullanmaya karar verdik, topluca çay parası vermemeye karar verdik. Bunlar belki size küçük şeylermiş gibi görünebilir ama orada bunu bile birlik olmadan yapamıyorsunuz işte. Yani bunu yapmak da bir birlik işidir.

Zamanla arkadaşlarla dostluğumuzu da geliştirdik böylece. Bizi bölme, ayırma çabalarına inat dayanışmayı güçlendirmekle karşılık veriyorduk ve zamanla yalnız olmadığımızın birlikte daha güçlü olduğumuzun farkına varıyorduk. Masaları ayrı olan yemekhanede masalarımızı birleştirip yemek yemeye başladık. İnanın ki dönen onca kirli ilişkilerin içinde temiz bir birliktelik kurmanın tadı daha bir başka.

Yaşadıklarımızdan bir örnek vermek istiyoruz. Tam o döneme denk gelen bir

zamanda klimanın pervazı bilinmeyen bir şekilde kırılmış. Yazın sıcağın bayılmak üzere olduğumuz ve defalarca istediğimiz halde getirilmeyen, kesim makinelerinin sıcağın bozulması nedeniyle getirilen ve biri makinelere denk gelecek şekilde yerleştirilen klimalardan biriydi bu. Ustabaşı da üç arkadaşımızı çağırarak "siz kırdınız" diye iftira atmıştı. Bunun üzerine diğer işçilerden de arkadaşlar araya girmiş ve "arkadaşlara iftira atamazsınız" diyerek savunmuşlardı. Evet basit bir örnek ama daha önce böyle bir dayanışma örneği hiç yaşanmamıştı orada. İnsanlığımızı hatırlar olduk yani. Bu dayanışma karşısında ustabaşı ve şef ne yapacaklarını bilememiş ve çekilmişlerdi.

- Peki sonraki süreçte neler yaşandı? İşten atmaların başladığı süreçten de bahsedermisiniz?

- Tabii patron tarafından ustabaşı ve şef aracılığıyla bölünmüş işçilerden oluşan iş yerimizde bu durum, sınıfını satmış yalaka işçiler tarafından ustabaşına bildiriliyor ve bir arkadaşımız "işçileri örgütlemek" gerekçesiyle işten atılıyor. Böyle bir gerekçe tabii ki olamaz. Bu, o işyerindeki hukuksuzluğun ne kadar safhada olduğunu gösteriyor. Tabii alttan alta diğer işçilere de mesaj verilmiş oluyor. Yine bir psikolojik taciz örneği yani. Arkadaşımızın atılmasından bir hafta sonra iş küçültme haberleri yayılıyor ve

işçiler sırasıyla yıllık izne çıkarılıyor. Bu arada birliği oluşturduğumuz arkadaşlarımızın üzerinde ağır bir baskı uygulanıyor ve iki arkadaşımız daha "kriz gerekçesiyle" işten atılıyorlar. Daha sonra ustabaşı, arkadaşların atılma sebebinin haksızlığa ses çıkarmaları olduğunu yine ima yoluyla vurguluyor. Ve "kriz gerekçesi" patronlar tarafından çok kullanışlı bulunduğu için burada da kullanılıyor. Yani kriz, patronların ekmeğine her türlü yağ sürmeye devam ediyor.

- Son olarak vurgulamak ve eklemek istediğiniz başka şeyler var mı?

- Bizim için asıl mücadele yeni başlıyor diyebiliriz aslında. Biz orada psikolojik tacize, mobbinge, insanlık onurunun ayaklar altına alınmasına karşı onurlu bir çalışma yürüttük. Bu birlik size ne kazandırdı diye soracak olursanız, çok şey kazandık. Dayanışma ruhunun, insanlığın hâlâ diri olduğunu bir kez daha görmüş olduk. Dünyayı değiştirebilecek enerjinin içimizde olduğunu fark ettik. Dertlerimizi, acılarımızı, sevinçlerimizi paylaşmanın, kısacası hayatı paylaşmanın önemini kavramış olduk.

Bazı arkadaşlarımız "Ses çıkardınız da ne oldu işinizden oldunuz" diyerek kendi suskunluklarını meşru göstermeye çalışıyorlar. Buradan arkadaşlarımıza sesleniyoruz. Biz sesimizi çıkardığımız için değil, maalesef ki işçi sınıfı olarak örgütsüz olduğumuz için işten çıkartıldık. Oysa az sayıda olmamıza rağmen birlikteliğimiz onları korkutmaya yetmiş de artmıştı. Bunun izleri onlarda hâlâ var. Gözümüzle görme olanağımız olmasa bile gözlerindeki korkudan adımız gibi eminiz. Sadece bu bile düşündükçe bize umut veriyor.

Bir de tamamen birlik olabilesek diyorum, dünyamız daha bir başka güzel olurdu. Kâr hırsı için insanların ezilmediği, baskı altında kalmadığı, sömürülmediği, açlık korkusu olmadan yaşanan bir dünya... Tabi böyle bir dünya için de birlik olmamız, birlikte mücadele vermemiz gerekiyor.

Elbette ki biz yaptığımız hiçbir şeyden pişmanlık duymuyoruz. Tersine haklı olduğumuzu biliyoruz ve bu meşrulukla hareket ediyoruz. Tüm işçi ve emekçileri de her türlü sömürüye karşı mücadele vermeye çağırıyoruz!

Bir de iş yerlerinde işçiler tarafından kurulan birliğin gizliliğinin önemli olduğunu eklemek istiyoruz. Biz bu konuda kısmen hatalı davrandık ve hatamızı şimdi daha iyi anlıyoruz. Kurulan birliğin gizliliği ve birlikteki insanların kararlılığı adımlarımızı daha sağlam atmak için gerekiyor. Bunu da bir özeleştirme olarak söylemek istedik.

KIZIL BAYRAK / ANKARA

Krizin etkisiyle işsizlik tırmanıyor

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) 17 Aralık'ta, Eylül 2018 dönemi işgücü istatistiklerini açıkladı. TÜİK'in yanı sıra İŞKUR tarafından açıklanan Kasım 2018 dönemi verilerini ve Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) tarafından açıklanan Eylül 2018 dönemi sigortalı işçi istatistiklerini değerlendiren Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu Araştırma Dairesi (DİSK-AR), geniş tanımlı işsiz sayısının 6 milyon 362 bine ulaştığını duyurdu.

"EKSİK VERİLER DAHI İŞSİZLİKTEKİ TIRMANIŞI GÖSTERİYOR"

Bu kurumların gerçek işsiz sayısını ortaya koymadığını belirten DİSK-AR; TÜİK, İŞKUR ve SGK'nın eksik verilerinin dahi, krizin etkisiyle işsizlikte son aylarda yaşanan tırmanışı ortaya serdiğinin altını çizdi. TÜİK'e göre dar tanımlı işsiz sayısı Eylül ayında bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 0,8 artışla yüzde 11,4 oldu. İŞKUR Kasım 2018 verilerine göre, kayıtlı işsiz sayısı bir önceki yıla kıyasla 692 bin 496 kişi artarak 3 milyon 297 bine ulaştı. SGK verilerine göre de, Ekim 2018'de

168 bin olan işsizlik sigortası başvuru sayısı Kasım 2018'de 207 bine ulaştı. Ağustos 2018'de 106 bin olan işsizlik sigortası başvuruları dört ayda yüzde 95 oranında arttı.

Kadın işsizliğinin yüzde 15, genç işsizliğinin yüzde 21,6, genç kadın işsizlik oranının ise yüzde 27,2 olduğu aktarılan açıklamada, ne eğitimde ne istihdamda olan gençlerin oranının da yüzde 27,4 olduğu söylendi. Sanayi üretiminin Ekim 2018 itibarıyla yüzde 5,7 oranında küçül-

düğü de hatırlatıldı.

"AKP'LI YILLARDA İŞSİZLİK YÜKSEK SEYRETTİ"

"AKP'nin işsizlikle mücadelede başarısız olduğu" ifade edilen açıklamada, AKP döneminde işsizliğin yüksek seyrettiğine ilişkin bilgiler paylaşıldı. 1988 yılına kadar uzanan TÜİK verilerine göre, 1998-2002 yıllarında ortalama yıllık yüzde 8 olan işsizlik 2003-2018 yıllarında ortalama yıllık yüzde 10,71 oldu.

"2018 yılında en az 108 göçmen/mülteci işçi yaşamını yitirdi"

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği (İSİG) Mec-lisi, 2018 yılında en az 108 göçmen/mülteci işçinin yaşamını yitirdiğini açıkladı. Bu ölümlerin yüzde 14'ünü İstanbul'daki hekimlerden öğrendikleri belirtilen açıklamada, hiçbirinin medyaya yansımadağı, dolayısıyla ölümlerin bu sayının çok üstünde olduğu ifade edildi.

2013 yılında 22, 2014 yılında 53, 2015 yılında 67, 2016 yılında 96, 2017 yılında 88, 2018 yılında 108 göçmen/mülteci işçinin yaşamını yitirdiği belirtilen açıklamada, göçmen işçi ölümlerinin tüm işçi ölümleri içerisinde oranının da arttığı kaydedildi. Göçmen/mülteci işçilerin dörtte üçünün savaşların sürdüğü Irak, Suriye ve Afganistan'dan geldiği söylenen açıklamada 48 Suriyeli; 28 Af-

ganistanlı; 5 Azerbaycanlı; 4'er Iraklı, Pakistanlı ve Türkmenistanlı; 2'şer Gürcistanlı, İranlı, Rusyalı ve Ukraynalı; 1'er ise Hindistanlı, Kırgızistanlı, Macaristanlı, Nijeryalı, Özbekistanlı, Tacikistanlı ve Zimbabveli işçinin çalışırken yaşamını yitirdiği belirtildi.

"PATRONLAR İÇİN SÖMÜRÜ FIRSATI"

Göçmen/mülteci iş cinayetlerinin 35'inin inşaat/yol, 34'ünün tarım/orman, 7'sinin belediye/genel işler, 5'inin gıda, 5'inin kimya, 3'ünün madencilik, 3'ünün tekstil, 3'ünün metal, 3'ünün tarım, 3'ünün gemi, 3'ünün konaklama/eğlence, 2'sinin enerji, 1'inin ticaret ve 1'inin de belirlenemeyen bir iş kolunda gerçekleştiği aktarılan açıklamada

göçmen/mülteci işçilerin düşük ücretle, güvencesiz, uzun saatlere çalıştırıldığına dikkat çekilerek şunlar söylendi: "İktidar sözcüleri; Türkiye'ye gelen göçmen/mülteci işçilerle ilgili 'Açık işlerde, Türkiyeli işçilerin çalışmadığı işlerde işçi açığı gideriyorlar' açıklamalarıyla, patronların sözcülüğünün yanı sıra, memleketin işgücü piyasasına da nasıl baktıklarını ortaya koymaktadırlar."

SURİYELİLERİN YÜZDE 99'U KAYIT DIŞI ÇALIŞIYOR

Resmi rakamlara göre 3 milyondan fazla olan Türkiye'deki Suriyelilerin çok büyük bir çoğunluğu kayıt dışı ve birçok haktan mahrum olarak çalışıyor. CHP milletvekili Onursal Adıgüzel'in Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi'ne (CİMER) yaptığı başvuruya verilen yanıtta, kayıt dışı çalışan yabancı uyruklu kişi sayısına dair bir veri olmadığı, çalışma iznine başvuran 41 bin 343 kişiden 27 bin 930'una izin verildiği belirtildi.

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Uluslararası İşgücü Genel Müdürlüğü tarafından verilen yanıtta, çalışma izni alanlardan 25 bin 457'sinin erkek, 2 bin 473'ünün kadın olduğu ifade edildi.

Yemen'de kısmi anlaşma sağlandı, direnış devam ediyor!

BM Yemen Özel Temsilcisi Martin Griffiths'in girişimiyle İsveç'te bir araya gelen Sana'daki 'Ulusal Kurtuluş Hükümeti' heyeti ile Riyad'daki Mansur Hadi hükümeti heyetinin üç konuda anlaştığı bildirildi. 6-13 Aralık tarihleri arasında İsveç'te yapılan görüşmelerde varılan anlaşmanın uygulanıp uygulanmayacağı önümüzdeki günlerde belli olacak. Zira Suudi Arabistan'ın kuklası olan Mansur Hadi kliğinin tutumunu, Suudi krallık rejiminin direktifleri belirliyor. Yemen'i havadan bombalayan Suudi rejimi ile suç ortaklarının da ateşkese uyup uymayacakları belli değil.

Belirsizliğe rağmen, 24 Mart 2015'ten beri Suudi rejiminin başını çektiği koalisyonun saldırıları altında bulunan Yemen'de, bu anlaşma ile ilk kez barış ihtimaline kapı aralanmış oldu.

ÜÇ KONUDA ANLAŞMA

Yansıyan haberlere göre taraflar üç konuda anlaşmaya vardılar:

1- Suudi koalisyonunun yoğun saldırısı altındaki Hudeyde kenti ile es-Salif ve Ras İsa limanlarında savaşın durması, tarafların askeri güçlerini çekmesi ve buradaki güvenliğin Yemen yasaları gereğince yerel güvenlik güçlerinin sorumluluğuna bırakılması. Diğer bir ifadeyle Sana hükümetinin kontrolündeki mevcut statükonun korunması.

2- Esir takası anlaşmasının uygulamaya geçmesi için bir mekanizma oluşturulması.

3- Suudi koalisyonunun kuşatması altında bulunan Taiz kentiyile ilgili sorunun çözümü için tarafların bir ortak komite kurması.

Arap medyası, Suudi rejimiyle suç ortaklarının Hudeyde kenti ve çevresinde ateşkese ihlal ettiğine dair haberler yayınladı. Anlaşıldığı kadarıyla saldırgan güçler, anlaşmayı sindirene kadar bu tür küstahça tacizlere devam edecekler.

KÖRFEZ ŞEYHLERİNİN HEZİMETİ

Başını Ortaçağ artığı Suudi rejiminin çektiği Körfez şeyhlerinin Yemen halklarına karşı giriştikleri vahşi kıyımın amacı, Mansur Hadi kuklasını Sana'da iktidara getirmektir. Mansur Hadi kliğinin güçsüzlüğünü hava bombardımanlarıyla kapatmaya çalışan Suudi rejimi, Yemen halkına ağır bedeller ödetti ancak bu di-

Anlaşma, acılarını kısmen hafifletse de yazık ki Yemen halkının derdine derman olmayacak. Yine de söz konusu anlaşma yıkıcı savaşa son verecek süreci başlatması açısından bir önem taşıyor. Yemen halkının daha kalıcı bir çözüme ulaşabilmesi için Suudi zorbalara, emperyalistlere ve Mansur Hadi gibi işbirlikçilere karşı direnişe devam etmesi kaçınılmaz görünüyor.

rengen halka diz çöktüremedi.

ABD-İngiliz emperyalistlerine yaslanan Suudi rejimi, yoksul Yemen halkını açlığa, sefalet, salgın hastalıklara, kitlesel halde ölüme sürüklerken, silah için emperyalist efendilerine milyarlarca dolar akıttı. Şeriatçı rejimle suç ortakları barbarlıkta sınır tanımadılar. "Uygar Batı"lı emperyalist efendiler ise, Yemenlileri yok eden silahlar için şeriatçı rejimden aldıkları petro-dolarların hesabını yaptılar. Yemenli çocukların açlıktan ölmesi, onlar için "rakam"dan başka bir şey ifade etmiyordu.

Yaklaşık dört yıldır Yemen'i bombalayan Suudi rejimi, Birleşik Arap Emirlikleri ile suç ortakları kirli emellerine ulaşamadılar. Yoksul Yemen halkı "ölümlerden ölüm beğen" noktasına sürüklenmesine rağmen, direnmeye devam etti. Bu da Körfez şeyhleriyle emperyalist efendilerini anlaşma imzalamak zorunda bıraktı. "Husiler teslim olmalı" diye üst perdeden vaaz veren şeyh takımı ile medyadaki beslemeleri, sonunda yelkenleri indir-

mek zorunda kaldılar.

Elbette Suudi rejiminin borazanı medya, anlaşmayı "zafer" diye yutturmaya çalışıyor. Ancak bu yalan kampanyasının gerçekleri örtebilecek gücü yok. Geri adım atmak zorunda kalan taraf Körfez şeyhleriyle suç ortakları oldu.

YEMEN HALKI DİRENİŞİ TESLİMİYETE TERCİH ETTİ

Suudilerle suç ortakları 44 ay boyunca Yemen'i bombaladılar. Sayısız katliam gerçekleştirdiler. Yemen halkı şahsında insanlığa karşı işledikleri bu ağır suçları, İran'ın Yemen'e müdahalesiyle gerekçelendirdiler; besledikleri medya ordusunu kullanarak tam bir "yalan savaşı" yürüttüler.

Yemen halkının ağır bedeller ödemek pahasına sergilediği direniş hem Yemen'i uydulaştırma palanlarını bozdu hem de saldırganların işledikleri ağır suçlardan sıyrılmaya girişimlerini boşa düşürdü. Arkasındaki emperyalistler ve suç ortak-

larıyla birlikte Suudi rejimi yoksul bir komşu ülkeyi acımasızca bombalayan, sivilleri katleden, çocukları açlığa mahkum ederek imha eden bir "barbarlık abidesi" diye anılmaya devam edecektir.

Direnışı teslimiyete tercih eden Yemen halkına ekonomik, siyasal, toplumsal, kültürel ve diğer alanlarda ağır bedeller ödetildi. Bu ağır bedellere katlanan Yemen halkı bu sayede onurunu ayakta tutmayı başardı. Bu direngen halk saygıyla anılırken, halklara karşı "suç işleme makinesi" olan Suudi rejimi ile tüm suç ortakları lanet ve tiksintiyle anılacaktır.

Anlaşma, acılarını kısmen hafifletse de yazık ki Yemen halkının derdine derman olmayacak. Yine de söz konusu anlaşma yıkıcı savaşa son verecek süreci başlatması açısından bir önem taşıyor. Yemen halkının daha kalıcı bir çözüme ulaşabilmesi için Suudi zorbalara, emperyalistlere ve Mansur Hadi gibi işbirlikçilere karşı direnişe devam etmesi kaçınılmaz görünüyor.

“ABD Suriye’den çekilecek” iddiası

Wall Street Journal ve Reuters ABD’li yetkililere dayandırdıkları haberlerle ABD’nin Suriye’de bulunan 2 bin askerini yakın zamanda geri çekeceğini yazdı. Amerikalı yetkililerin bu konuyu değerlendirdiğini ve kararın 18 Aralık günü alındığı belirtildi.

Reuters’a isim vermeden konuşan bir yetkilinin aktarımına göre; çekilme, IŞİD’e karşı son operasyon tamamlandıktan sonra başlayacak, ABD askerleri Suriye’den 60 ila 100 gün arasında çekilecek, ülkedeki tüm Amerikan Dışişleri personeli 24 saat içinde tahliye edilecek.

ABD Başkanı Donald Trump da bu haberlerin ardından twitter hesabından

yaptığı paylaşımında “Suriye’de IŞİD’i yenilgiye uğrattık, Trump başkanlığı sırasında orada olmak için tek nedenim buydu” dedi. Trump, daha önce de ABD askerlerinin Suriye’den çekileceğine yönelik vaatlerde bulunmuş ve orada asker bulunduranın maliyetine ilişkin açıklamalar yapmıştı.

PENTAGON ÖNCE YALANLADI, SONRA KABUL ETTİ

Beyaz Saray’dan yapılan açıklamada ise “IŞİD’le mücadelede” bir sonraki aşamaya geçildiği ve ABD askerlerinin dönmeye başladığı belirtildi. Bu iddialar

karşısında Pentagon ilk açıklamasında henüz çekilme durumunun söz konusu olmadığını açıklayarak “Şu an için ortaklarımızla birlikte ve ortaklarımız kanalıyla çalışmaya devam ediyoruz” açıklaması yaptı. Ancak ilerleyen saatlerde açıklamasını değiştiren Pentagon “ABD askerlerinin Suriye’den eve dönme süreci başladı. IŞİD karşıtı mücadelenin bir sonraki aşamasına geçiyoruz” dedi.

ABD Savunma Bakanı James Mattis de daha önce “IŞİD’in tekrar ortaya çık-

maması için” ABD’nin bölgede varlık göstermesinin önemli olduğunu söylemişti.

Cumhuriyetçi senatör Lindsey Graham, çekilmenin ABD açısından bölgede ve dünyada ‘yıkıcı sonuçları olacağını’ söyleyerek “ABD’nin çekilmesi IŞİD, İran, Suriye Devlet Başkanı Beşar Esad ve Rusya için büyük bir zafer olur” dedi.

İngiltere Savunma Bakanı Tobias Ellwood da Trump’a “IŞİD başka aşırılıkçı formlara dönüştü ve tehdit eskisi kadar canlı” yanıtını verdi.

Suriye’de anayasa komitesi için anlaşma

Astana sürecinin garantör ülkeleri olan İran, Rusya ve Türkiye’nin dışişleri bakanları tarafından 18 Aralık’ta İsviçre’de yapılan toplantıda Suriye’de anayasa komitesi için anlaşma sağlandığı açıklandı.

Cenevre’deki Birleşmiş Milletler (BM) ofisinde gerçekleştirilen toplantıya Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov, Türkiye Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu ve İran Dışişleri Bakanı Cevad Zarif katıldı.

BM Suriye Özel Temsilcisi Staffan de

Mistura’nın da katıldığı toplantı 3 saatten fazla sürdü.

Toplantı çıkışında yapılan açıklamada Suriye’de anayasa komitesi kurulması konusunda anlaşmaya varıldığı ve oluşturulacak komitenin ilk toplantısı için tarih belirlendiği söylendi.

Sergey Lavrov tarafından duyurulan ortak açıklamada komitenin ilk toplantısının 2019 başında yapılması için çaba gösterme konusunda mutabakat sağlandığı belirtildi.

Üç ülke, anayasa komitesi çalışmalarının BM himayesinde kalıcı siyasi sürecin başlamasını sağlayacağına inandıklarını belirtti.

“Siyasi geçiş süreci” ile anayasanın yeniden yazılmasına ilişkin BM Güvenlik Konseyi kararı ile ilgili ilk adım Ocak ayında Soçi’deki Ulusal Diyalog Kongresi ile atılmıştı.

Ancak anayasa komitesinin seçilmesi için yapılan toplantılarda isimler konusunda bir anlaşma sağlanamamıştı.

AB’den Türkiye’ye Suriye uyarısı

Türk sermaye devleti ve AKP şefleri “Fırat’ın doğusuna operasyon” adı altında yeni saldırı ve bölgede ilhak hamleleri peşinde koşarken, AB’den emperyalist koalisyonun hedeflerini sekteye uğratabilecek “tek taraflı hamle”den kaçınma uyarısı geldi.

Avrupa Birliği (AB) Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Federica Mogherini tarafından yapılan yazılı açıklamada, Suriye’nin kuzeydoğusuna yapılacak olası askeri operasyonun “endişe kaynağı” olduğu ifade edildi.

Söz konusu hamlelerin emperyalist

koalisyonun hedeflerini baltalayacağından duyduğu endişeyi dile getiren Mogherini, “tek taraflı bir eylemden sakınma” çağrısı yaptı. Açıklamada “Bu kapsamda Türkiye ile ABD arasındaki Menbic yol haritasının ivedilikle uygulanması çok önemli” ifadeleri de yer aldı.

İsrail’in Filistinlilere saldırıları sürüyor

İsrail’in Filistinlilere dönük saldırıları hız kesmeden devam ediyor.

Ramallah’taki el Amaari mülteci kampında bulunan Abu Hmeid ailesinin evi İsrail ordusu tarafından yıkıldı. Yaklaşık 500 İsrail askeri evin yıkılması için bölgeyi işgal ederken aileyi zorla evden çıkardı. Evin yıkılmasına engel olmak için toplananlara da saldırılırken 50’den fazla Filistinli yaralandı. 100’den fazla Filistinli gözaltına alınırken 6 Filistinli

de bacağından gerçek mermi ile vuruldu. Yıkılacak evin yakınındaki evlerde oturan yaklaşık 400 kişi de yakındaki bir futbol sahasında zorla alıkonuldu. Evi yıkılan ailedeki 4 erkek kardeşin müebbet hapisle cezalandırıldığı, birinin de katledildiği öğrenildi. Evin yıkılması için karar

veren mahkeme, ailenin İslam isimli çocuğunun bir İsrail askerini öldürmesini kararına bahane etti. İsrail’de buna izin veren ve toplu cezalandırmaya yol açan bir yasa yürürlükte.

Siyonist İsrail ordusu 16 Aralık günü de Batı Şeria’da 1’i görme engelli, 4’ü

çocuk olmak üzere toplam 11 kişiyi gözaltına aldı.

İsrail Filistinlilere devlet terörü uygularken “terör eylemlerine karıştıkları” iddiasını sürekli gözaltına alma gerekçesi haline getiriyor. 11 kişi de aynı gerekçeyle gözaltına alındı. Görme engelli Ali Hanun’un Ramallah kentine bağlı Mezra el-Garbiye köyünde oturduğu ve 16 Aralık gecesi evinde gözaltına alındığı belirtildi.

Sarı Yelekliler eylemi 5. haftasını geride bıraktı

Ağır vergilere, düşük ücretlere, sosyal adaletsizliğe karşı ücretlerin artırılması, alım gücünün yükseltilmesi gibi taleplerle 17 Kasım'da başlayıp her kesimden insanın desteğini alan Sarı Yelekliler hareketi 1. ayını geride bırakırken, Macron ve hükümeti hareketi bitirebilmek için elinden gelen her türlü imkanı ve baskı aygıtını kullanıyor. Hafta arası otoyollarda, şehir giriş ve çıkışlarında, döner kavşaklarda blokaj ve trafiği yavaşlatma eylemleri sürerken, her Cumartesi için ise Paris'e kitlesel çıkartma hareketi düzenleniyor.

15 Aralık günü bu eylemlerden 5'si "Hareket 5 Champs Elysée'ye" şiarıyla gerçekleşti. Eylem için Fransa'nın dört bir yanından otobüs ve trenlerle başkent Paris'e hareket edilirken, trenle gelenlerin tren garlarında, otobüsle gelenlerin ise geldikleri kentlerin çıkışında, otoyol gişelerinde ya da Paris girişinde oluşturulan kontrol noktaları gibi birçok engelle Paris'e girmeleri önlenmeye çalışıldı.

Paris'e girebilenler ya da Paris ve bölgesinde yaşayanlar için de durum pek farklı değildi. Toplu taşıma araçlarından metro RER ve otobüs hatları büyük ölçüde durdurularak kitlenin eylem alanlarına ulaşması engellendi. 15 Aralık Cumartesi günü için eylem çağrılarının yapıldığı Champs Elysée, Bastille, St Lazare, Opera alanlarına ulaşım sağlayan 50'nin üzerinde metro istasyonu kapatılmıştı.

Sarı Yelekliler hareketinde eylemlere katılımda her ne kadar belirli bir düşüş yaşansa da katılım azımsanmayacak düzeydeydi. Düşüş büyük ölçüde eylemler karşısında çaresiz kalınarak tren ve otobüslerin başkente girmemesi için polis ve jandarma güçlerinin seferber edilmesi sonucuydu. Ağır silahlarını ve zırhlı araçlarını devreye koyan, azgınca saldırmaktan geri durmayan, işçi ve emekçi-

lerin, öğrencilerin sokaklara çıkmasını engellemek için her yolu deneyen hükümet şimdi de yollarda, otoyollarda ve kavşaklarda bulunan blokaj noktalarını güç kullanarak kaldırmakla tehdit ediyor. Bazı noktalarda polis saldırısı yaşandığı basına yansıyor. Beraberinde "harekette düşüş başladı" haberleri yayılıyor. Hareketin nereye kadar gideceğini kestirmek zor ama ortaya çıkan bir gerçek var ki o da artık hiçbir şeyin eskisi gibi gitmeyeceği. 22 Aralık Cumartesi günü 6'sı gerçekleşecek olan eylem de hareketin durumunu gösterecek.

Polis ablukası ve yer yer gerçekleşen saldırılarına rağmen kitlenin 15 Aralık günü eylemi gündemini oluşturan "Macron demission! (Macron istifa!)", "RIC-Referandum Initiative Citoyenne", "Halkın geleceğine halkın karar vermesi için referandum halk inisiyatifi" talebi pankart, döviz ve yapılan konuşmalarda ön plandaydı. Champs Elysée, Opera ve St Lazare bölgesinde yaşanan polis ve jandarma ablukasına rağmen kitle Paris'in büyük bir bölgesini eylem alanına çevirdi. Polis kuşatmasında küçük gruplara ayrılarak ara sokaklara dağılan

kitleler başka caddeler üzerinde yeniden toplanarak ablukayı büyük ölçüde boşa çıkardı. Fransa'nın diğer kentlerinde yaşananlar da Paris'te yaşananlardan farklı değildi. Cumartesi eylemlere azgınca saldıran sermaye devleti şimdi de 17 Kasım'dan beri kavşaklarda, yollarda ve otoyollarda kurulu olan blokaj noktalarına yönelik saldırıları gündemine aldı. Bazı yerlerde gerçekleşen saldırıların ardından yeniden blokajlar da kuruluyor. Birçok kentte ise yeniden yapılanma, hareketin yeni tarzı ve eylem biçimleri üzerine tartışmalar oluşturulan halk meclislerinde sürüyor. Sarı Yelekliler eylemleri devam ederken, eğitimde uygulanmak istenen reformlara karşı birçok lisede blokaj eylemleri de sürüyor.

CGT sendikası 18 Aralık Salı günü için patronların sendikası MEDEF önüne eylem çağrısı yaptı. Sendika 1800 avro asgari ücret, 32 saat çalışma haftası, ücrette kadın erkek eşitliği, emeklilik yaşının 60'a indirilmesi, emeklilik maaşlarının yükseltilmesi, servet vergisinin yeniden getirilmesi taleplerini öne sürüyor.

KIZIL BAYRAK / PARIS

**Sarı
Yeleklilere
saldıran
polislere
ikramiye**

Fransa sermaye devleti, sosyal taleplerle 17 Kasım'dan bu yana eylemler gerçekleştiren Sarı Yeleklilerin taleplerine çok sınırlı cevaplar verirken, eylemlerde terör estiren polislerine ikramiye verecek.

Sarı Yelekliler eylemlerinde görev yapan polis ve diğer kolluk kuvvetlerine 300 avro ikramiye verileceği duyuruldu. 111 bin polise verilecek ikramiyenin toplamı 33 milyon avroyu bulacak. Eylemlerde görev yapan 5 bin idari personele de 200 avro ikramiye verilmesi talep

edildi.

Macron yönetimi, Sarı Yelekliler'le görüşme ve sonrasındaki açıklamalarıyla "halkın taleplerine cevap verecekleri" pozlarına bürünürken, eylem taleplerinin büyük çoğunluğunu hiçe saymıştı.

Eylemlerin başlamasına vesile olan akaryakıt zammını 2019 yılında devreye sokmaktan geri adım atılırken, asgari ücrete de talebin çok altında olarak 100 avro zam yapılacağı duyurulmuştu.

Ampul, naylon ve kapitalizm

M. İlkan

Önceliği toplumsal ihtiyaçların karşılanması değil, kapitalistin servetinin büyümesi olan ve insanlık tarihinin son yüz yıllarına egemenlik kuran kapitalist üretim, bu süre boyunca çalışma disiplini açısından çeşitli evrelerden geçmiştir. Özü itibarıyla aynı olan tüm üretim süreçlerinde amaç hammadde ve işgücü kaynaklarının kapitalist için en “verimli” biçimde kullanılmasıdır. Bununla birlikte, özellikle 20. yüzyılın başlarından bu yana, kapitalist üretim süreci yalnızca hammaddenin ürüne dönüştürülmesiyle ilgili bir organizasyon sınırlarında kalmayıp, ürünün piyasaya sürülerek tüketiciye sunulması ve yeni bir üretim organizasyonu ihtiyacının yaratılmasını da planlar. Yani bir ürünün üretilmesi sürecinden, onun ömrünü doldurmasına kadar geçen süreç, daha en başından planlanır. Bugün “ürün yaşam döngüsü” olarak ifade edilse de, kapitalist üretimin bu yönü “planlı eskitme” adıyla bilinir.

Planlı eskitme, kapitalizmin ihtiyaç değil, kâr odaklı üretimini anlatan en çarpıcı uygulamalardan biridir. Bugün her üründe karşılığını bulan planlı eskitme politikasının öne çıktığı birkaç örnek bile kapitalist üretimin mantığının anlaşılmasına yeterli olmaktadır.

117 YILLIK AMPUL VE PHOEBUS KARTELI

İlk olarak 1920’li yıllarda gündeme gelen “planlı eskitme” kavramının özü, ampulün hikayesinde gizli. Öyle ki, California’daki bir itfaiye istasyonunda tam 117 yıldır yanan bir ampul olmasına rağmen, bugünkü ampullerin ömrünün en fazla 3-4 yıllı sınırlı olması, işte bu planlı eskitmenin sonucudur.

1880 yılında Thomas Edison tarafından patenti alınan ve üretimine başlanan ampul, dönemin teknolojik gelişmeleriyle birlikte 15 yıl gibi kısa bir sürede iyice geliştirilerek, neredeyse hiç patlamayan bir hale getirildi. Hatta 1895 yılında Shelby Elektrik adında bir firma tarafından üretilen bir ampul, California’daki bir itfaiye istasyonunda 1901 yılında yanmaya başladı. Bugün yanmaya devam eden bu ampul, “dünyanın en uzun süreli yanan ampulü” unvanıyla rekorlar kitabına da girdi. Bu ‘rekortmen’ ampulün yanışını canlı olarak yayınlamakta kullanılan kamera

bile iki kez ömrünü doldurduğu için yenilenmek zorunda kaldı.

Ampulün icadından 45 yıl sonra, 1925 yılında ise ömrü yalnızca 1000 saat olan ampullerin reklamı yapılmaya başlandı. İlk üretildiğinde bile 1500 saatlik ömrü olan ampulün, zamanla ve ilerleyen teknolojiyle 2500 saate çıkarılan ömrünün düşmesi dikkat çekiciydi. Ampul üretimindeki bu “ilginç” durumun arkasında, adına Phoebus denen bir kartelin olduğu ortaya çıktı.

Ampul ömrünün giderek artması nedeniyle ürün satışlarının sürekliliği konusunda “endişe” içine düşen 7 ampul üreticisi, 1924 yılında bir toplantı yaptı. Osram, General Electric, General Electric Overseas Group, Phillips, Tungstam, AEI ve La Compaigne des Lampes adlarındaki dünyanın en büyük yedi ampul üreticisi, bu toplantıda ‘Phoebus karteli’ni kurdu. Kartelin ilk kararı ise ampullerin ömrünün 2.500 saatten 1.000 saate düşürülmesi ve bundan daha uzun ömürlü ampullerin üretilmemesi oldu. Tarihçiler, dünya gelinde üretilen ampullerin incelenip, 1.000 saatten fazla ömrü olan ampul üretenler için verilecek cezaların bile belirlenmiş olduğuna dair belge ve raporlara ulaştı.

Aradan geçen bunca yıla ve teknolojik ilerlemeye rağmen, 1.000 saat, ampul ömrü için küresel bir standart haline getirildi. Elbette daha kaliteli ampuller üretildi, hatta “100 bin saat ömürlü ampul” için patent alındı. Ancak hiçbirisi bu kartelin tekeline kırıp piyasaya sürülemedi.

NAYLONUN PLANLI ESKİTİLMESİ

1940 yılında, önemli bir teknolojik gelişme sayılan “dünyanın ilk sentetik tekstil ürünü” olarak naylon üretildi.

Oldukça dayanıklı bir yapıya sahip olan bu ürünün kullanım alanı için araştırma yapılırken, ürün 2. Emperyalist Paylaşım Savaşı’nda askeri paraşüt ve çadırlarda kullanılmaya başlandı.

Dayanıklılığıyla öne çıkan ürünün ikinci kullanım alanı ise kadın çorabı üretimi oldu. 1946 yılına gelindiğinde, yılda 360 milyon naylon kadın çorabı üretiliyordu. Fakat gördüğü ilgi nedeniyle talep karşılanamıyordu. Öyle ki Pensilvanya’nın Pittsburgh kentinde, 13 bin çift naylon çorap getiren bir dükkanın önünde 40 bin kişilik kuyruk oluşmuş, sonradan “naylon ayaklanması” olarak anılan izdiham yaşanmıştı.

Piyasaya sürüldüğü dönemde “çelik kadar güçlü, örümcek ağı kadar ince” ifadeleriyle pazarlanan, tanıtımlarında bile “öndeki arabanın arkadakinin çektiği halat” olarak kullanılan naylon çoraba ilgi bir süre sonra azaldı. Zira pazar doyuma başladı. Naylon çorapları üreten DuPont adlı firma bu durumu gördükten sonra, naylonu icat eden mühendislerine bu kez onu daha zayıf hale getirmek için çalışmaları talimatını verdi. Sonuçta bugünkü haliyle bilinen ve en ufak etkide “kaçan” naylon kadın çorabı üretilmeye başlandı. Bu dayanıksız çoraplar piyasaya sürüldü.

AKILLI TELEFONLARDAYAVAŞLAMA

Teknolojinin gündelik yaşamla bu kadar iç içe geçtiği günümüzde, planlı eskitmenin örnekleriyle sürekli karşılaşılıyor. Örneğin akıllı cep telefonu üreticileri, yeni bir model çıkardıklarını eski modellerin bir kısmına güncelleme izni vermiyor, yeniye yakın modellerinse hızını düşürüyor. Bunun en açık örneği, yakın zaman önce Apple’ın ürettiği iPhone’larda görüldü. Yeni modellerin piyasa

sürülmesinin ardından yapılan sistem güncellemesiyle birlikte, iPhone 6 ve önceki modellerin işletim sistemi birden yavaşladı. Çok geçmeden, bunun şirketin bir uygulaması olduğu ortaya çıktı. Öyle ki ilk üretildiğinde bir iPhone 6’nın CPU hızı 1400 MHz olurken, 3 yıl sonrasında bu hız 600 MHz’e düşürüldü. Kullanıcıların tepkileri üzerine açıklama yapmak zorunda kalan Apple, bu uygulamanın “pil ömrü azalması nedeniyle telefonun daha stabil çalışabilmesi için yapıldığını” öne sürdü. Oysa aynı Apple’ın telefonlarının içinin açılmasına ve bataryalarının değiştirilmesine olanak tanımaması, kullanıcıların piyasaya yeni sürülen modelleri almaya yönlendirilmek istendiğini gösteriyordu.

PLANLI ESKİTME VE BÜYÜME DEMAGOJİSİ

Gelinen yerde kapitalist üretimin temel karakterlerinden biri olan planlı eskitme, beraberinde tüketim çılgınlığı, gereksiz üretimle doğaya daha fazla zarar verilmesi ve gereksiz çöp üretimi, doğal kaynakların ve emek gücünün israfı gibi sonuçları da doğuruyor.

“Bozulması için üretmek” anlamına gelen planlı eskitme artık kapitalistler için tercihi bir üretim organizasyonu değil, “üretim ve tüketim döngüsünün sürdürülmesi, bu sayede ekonomide büyüme sağlanması” demagojisiyle savunulan temel bir üretim planlamasıdır. Her yönüyle israfa dayalı bu üretim politikasının yarattığı “ekonomik büyüme”nin emekçilere hizmet etmediği ise açık. Aynı zamanda “tüketici” sıfatı taşıyan emekçiler zarara uğrarken, kapitalistler bu sayede kârlarını katlamakta ve “büyümekte”dir. “Büyüme”, yalnızca zaten büyüyen, yani kapitalisti daha da büyütmektedir.

Amerikalı yazar Edward Abbey, “Büyüme uğruna büyüme, yalnızca kanser hücrelerinin felsefesidir” der. İşte kapitalizm, tam anlamıyla bir kanser hücresidir ve insan soyunun sağlıklı geleceği için sökülüp atılması gerekmektedir.

Kaynaklar:

- Anıl Aba, Planlı eskitme ve Phoebus karteli, BirGün Pazar (24.12.17)
- Barış Özcan, 117 yıldır yanan ampul, barisozcan.com (28.01.18)

Kadına şiddeti yok etmenin yolu...

Suç üreten düzeni ortadan kaldırmalı!

Kadına yönelik şiddeti normalleştiren, kadını gerici cendereye sıkıştırmaya çalışan, tecavüzcüye ceza verilmesi yerine evlendirme politikasını öne çıkaran bir devlette yaşanan olayların sayısı da, suçlu sayısı ve suç niteliği de artar. Ve daha çok soran çıkar, "O saatte dışarıda ne işi vardı?" diye...

"Bir kadın gece 23.00'te tek başına solağa çıkar mı, otobüse biner mi?"

Tecavüzcü, darpçı, gaspçı bir otobüs şoförü savunmasında soruyor bu soruyu. Yaptığını normalleştirmenin, kendini aklamının kritik cümlesi olarak görüyor bunu. Otobüs şoförü İbrahim Tuncay kendini değil, saat 23.00'te dışarıda bulunan, otobüs yolculuğu yapmak zorunda olan kişiyi suçlu görüyor. Bu cümlenin, ceza almamasını veya az ceza almasını sağlayacağından emin, mahkemelerde ifade verirken. İfadesinde sürekli tutarsızlık olsa da her duruşmada ifade ettikleri değişse de bu cümle değişmiyor. Çünkü bu cümleyi kurtarıcı olarak görüyor.

2017'nin ilk günlerinde Ankara'da gerçekleşen olayın tecavüzcüsü, darpçısı, gaspçısı şoför İbrahim Tuncay'ın bu bilincini yaratan, kendini meşru görmesine neden olan, tecavüzcünün aklanması ile sonuçlanmış birçok dava var. Saldırgan bunlardan güç alıyor. Duruşmalarda bunları da tek tek örnek gösteriyor.

Davanın görüldüğü Ankara Batı 3. Ağır Ceza Mahkemesi tarihi bir karar verdi, bu gibi olaylara da emsal olacak bir karar... Savcı, anayasanın 17, 19, ve 23. maddelerini işaret etti ve temel hak ve özgürlüklerle ilgili şu hatırlatmayı yaptı: "Yabancı veya Türkiye vatandaşı herkesin gece veya gündüz, istediği saatte, tek başına veya toplu şekilde hareket ve seyahat etme özgürlüğü vardır. Devlet, bu özgürlüklerin güvencesidir ve bu özgürlükleri güvence altına almak zorundadır."

Sonuç olarak saldırgan suçlarının toplamı için 34 yıl 8 ay hapis cezası kesildi. Karar, itiraz-temyiz talebi ile başvuru istinaf mahkemesi (Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 17. Ceza Dairesi) ve Yargıtay 14. Ceza Dairesi tarafından da onandı.

Bu kararın ve savcının dayandığı kişi hürriyetini belirten anayasa maddelerinin bundan sonraki davalarda emsal niteliği taşıması önemli. Fakat ileride bu tür olaylarda kararı verecek mahkemelerin bu emsal kararın üzerinden atlayıp

atlamayacağını bir garantisi olmaması, kaygıların baki kalmasına neden oluyor.

Her şeye rağmen mahkeme kararlarının bir yaptırımı olabiliyor. Örneğin şimdiye kadar bu tür suçlarda gereken cezalar verilse idi öyle ya da böyle olayların yaşanmasını engelleyecek bir etkisi olabilirdi. Ama düzen mahkemelerinden bugüne kadar hep aklayan veya indirim yapan kararlar çıktı ve bunlar taciz, tecavüz, şiddet suçlarını adeta teşvik etti. Nitekim bahse konu davada da sanık otobüs şoförü kendini kurtarmak için savunmasında hep geçmiş davaların kararlarını örnek göstermiştir.

Dava kararlarının bu şekilde çıkması devletin politikaları ile doğrudan bağlantılıdır. Kadına yönelik şiddeti normalleştiren, kadını gerici cendereye sıkıştırmaya çalışan, tecavüzcüye ceza verilmesi yerine evlendirme politikasını öne çıkaran bir devlette yaşanan olayların sayısı da, suçlu sayısı ve suç niteliği de artar. Ve daha çok soran çıkar, "O saatte dışarıda ne işi vardı?" diye...

Kadın cinayetlerine önlem almayanlar 'azalmayla' övünüyor!

Kadın cinayetlerinin artışı kapitalizmin erkek egemen doğasından kaynaklanıyor. AKP iktidarı döneminde ise yükseltelen gericilikle kadın cinayetleri daha da arttı. Buna rağmen kadın cinayetlerini engellemeyi gündemine almayan AKP, rakamsal olarak nispi azalmayı dahi övünç kaynağı haline getirecek ikiyüzlülükte.

İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, 16 Aralık'ta Meclis Genel Kurulu'nda, başkanlığının bütçesi üzerine milletvekillerinin sorularını yanıtladı. Son 16 yılı es geçen Soylu geçen yıl 345 olarak açıklanan kadın cinayetlerine karşı bu yıl 245 kadın cinayeti olduğunu belirterek, kadın cinayetlerinde yüzde 22 azalma olmasıyla övündü.

Soylu'nun resmi olarak verdiği rakamlar da şüpheli. Çünkü 2017 için söylediği kadın cinayetleri rakamı üzerine, Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu (KDCCP) Kasım ayı kadın cinayetleri raporunda Soylu'nun verdiği rakamların gerçeğe örtüşmediğini belirtmişti.

Bununla beraber Soylu'nun 2018 rakamları doğru olsa dahi CHP Milletvekili Sezgin Tanrıku'nun açıkladığı rakamlara göre, 16 yılda 14 bin 960 kadın öldürüldü.

Küçükçekmece EKK'dan kahvaltılı forum

Küçükçekmece Emekçi Kadın Komisyonu (EKK) 16 Aralık'ta kahvaltılı forum ve çocuk atölyesi gerçekleştirdi.

Kahvaltının ardından gerçekleştirilen forumda ilk olarak gündemler belirlendi. Ekonomik kriz, asgari ücret, savaş, yerel seçimler ve gerici gündemleri tartışıldı. Her bir gündemin kadın işçi ve emekçilere yansımaları üzerinde duruldu. Forumda ayrıca kriz ve asgari ücret gündemli çalışmalar için bir dizi planlama yapıldı.

Forum sırasında çocuklar ise taş ve deniz kabuğu boyama atölyesi gerçekleştirdi.

DGB ve DLB Erdal Eren'i andı

38 yıl önce idam edilen yiğit devrimci Erdal Eren, ölüm yıldönümü vesilesiyle Ankara'daki mezarı başında ve İstanbul Sarıgazi'de yapılan etkinliklerle anıldı.

ANKARA

Devrimci Gençlik Birliği (DGB) ve Devrimci Liseliler Birliği (DLB), 13 Aralık'ta, Erdal Eren'i Ankara'daki mezarı başında andı.

Erdal Eren'in mezarına sloganlarla yürünmesiyle başlayan anma, mezar başına gelinmesinin ardından yapılan açılış konuşması ile devam etti. Konuşmada "Erdal Eren'i katleden ve sermaye sınıfı tarafından yükselen toplumsal mücadelenin önünü kesmek için göreve getirilmiş 12 Eylül faşist cuntasının Erdal Eren'in temsil ettiği tüm değerlerden korktuğu" belirtildi. "Henüz lise çağında örgütlü mücadele saflarına katılan, sosyalizm davasının haklılığına ve onu başarılı kılmak için devrimci bir örgütün gerekliliğine inanan Erdal Eren'in cunta tarafından hedef haline gelmesinde temsil ettiği bu değerlerin etkili olduğu" vurgulandı.

Açılış konuşmasının ardından Erdal Eren anısına saygı duruşunda bulunuldu

ve basın açıklaması metni okundu. Basın açıklamasında "Dünyada ve Türkiye'de '70'li yıllarda kitlesel eylemlerin arttığı ve doğalında toplumsal muhalefetin güçlü olduğu ve bu durumun sermaye sınıfı için tehlike arz ettiği, dolayısıyla toplumsal muhalefeti ezme amacıyla 12 Eylül darbesinin meydana geldiği" belirtildi. "Erdal Eren'in idamıyla muhalif kesimlere gözdağı verilmek istendiği ve bugün sermaye devletinin saldırganlığının 12 Eylül dönemini aratmadığı" vurgulanırken hâlâ faili meçhul cinayetlerin işlendiği, polis tarafından devrimcilerin ve muhaliflerin kaçırılıp işkenceye uğradığı ve polis takip-tacizinin sürekli hale geldiğinin altı çizildi. Bunların en son olarak da dün bir DLB'linin staj yaptığı hastane-nin çıkışında polis tarafından kaçırılması örneği verildi.

Anma, müzik dinletisinin ardından sonra erdi.

SARIGAZI

16 Aralık'ta Sarıgazi'de düzenlenen anma ilk olarak Erdal Eren ve geçtiğimiz aylarda yaşamını yitiren Teslim Demir şahsında, devrim şehitleri için saygı duruşu ile başladı.

Saygı duruşu sonrasında '60'lı yıllardan itibaren dünyada ve Türkiye'de gelişen gençlik hareketini anlatan sinevizyon izlendi.

Anmada DLB adına gerçekleştirilen konuşmada, kapitalizmin ortaya çıktığı ilk andan itibaren tüm insanlığı yok oluşa götürdüğü ve kendisine karşı oluşan hoşnutsuzluğu dindirmek için şiddete başvurduğu belirtilerek, 12 Eylül faşist darbesinin amacı anlatıldı. "12 Eylül ile birlikte binlerce devrimci-ilerici katledilmiş, binlercesi hapsedilenlere doldurulmuştur. İşte Erdal Eren de bu baskı koşullarında bir meslek liseli olarak mücadeleyi seçmiş ve bugün gençliğin kurduğu bireysel kurtuluş hayallerinin aksine kendi geleceğini toplumun geleceğinde görüp insanlığın kurtuluş mücadelesine katılmıştır" ifadelerine yer verilen konuşmada Erdal Eren'in insanlığın

en ileri değerlerini savunduğu ve bundan aldığı güçle bir an bile tereddüt etmediği vurgulanarak "Erdal Eren'in biz liselilere bir çağrısı var. Geleceğine sahip çıkma çağrısı. Bizlerin geleceği dört duvar arasına hapsedilen eğitim sisteminde değil, beş şıka sıkıştırılan sınavlarda değil. Geleceğimizi ancak birlikte mücadele ederek kazanabiliriz" denildi.

Şiir dinletisinin ve Erdal Eren anısına yazılmış "Büyü" adlı türkünün hep birlikte söylenmesinin ardından serbest kürsüye geçildi.

Bu bölümde söz alan liseliler Erdal Eren ve bugün okullarda yaşanan sorunlar üzerine konuştu.

"Karneler Sizin Gelecek Bizim" şiarlı karne eylemine yönelik açılan davanın 25 Aralık'ta Kartal'daki Anadolu Adliyesi'nde görüleceği hatırlatılarak davayı sahiplenme çağrısı yapıldı.

86 bin 782 öğrenci yurda yerleşemedi

Yurtların dinci-gerici tarikat ve cemaatlara terk edilmesi sonucunda devlet yurtlarında yaşanan yetersizlik nedeniyle on binlerce öğrenci açıkta kaldı.

Devlet yurtları için başvuru yapan 86 bin 782 öğrenci yurda yerleşemeyerek açıkta kaldı.

CHP İstanbul Milletvekili Sezgin Tanrıkulu'nun soru önergesini Gençlik ve Spor Bakanı Mehmet Kasapoğlu yanıtladı. 2018-2019 eğitim-öğretim döneminde yurt başvurusu yapan 406 bin 15 öğren-

ciden sadece 319 bin 233'ünün yurtlara yerleştiğini belirten Kasapoğlu, 86 bin 782 öğrencinin açıkta kaldığını söyledi.

Kasapoğlu, Türkiye genelinde ve KKTC'de Bakanlığa bağlı 782 yurt bulunduğunu, bu yurtlarda 416 bin 484'ü kız, 252 bin 800'ü erkek olmak üzere toplam 669 bin 284 yatak olduğunu ifade etti. Yurt eksikliğini gidermek için çalışmalar yaptıklarını iddia eden Kasapoğlu, 2021 sonuna kadar yurt kapasitesinin 881 bin 238'e çıkarılacağını söyledi.

Kasapoğlu, özel sektör tarafından 56 bin 67 kapasiteli 26 adet yurt inşaatı yapımının da sürdüğünü ifade ederek yurt sorununa "çözüm" yaklaşımını ortaya koydu.

Gençlik ve Spor Bakanlığı ise HDP Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın sorularını yanıtladı.

Yanıta son 5 yılda devlet yurtlarından "süresiz çıkarılma cezası" alan ve bu nedenle bursları kesilen öğrenci sayısının 451 olduğunu açıkladı.

Öğrencilerden yüksek ev kiralarna protesto

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi öğrencileri, okullarının bulunduğu mahalledeki yüksek fiyatları protesto etti.

15 Aralık'ta Sınırsızlık Meydanı'nda toplanan öğrenciler, "Kötekli'de yüksek ev kiralarna dur de", "Sabah öğrenci,

akşam garson", "Rezidans fiyatına 1+1" yazılı dövizler taşıyarak eyleme başladı. Öğrenciler adına açıklamayı Spor Bilimleri Fakültesi öğrencisi Emre Pandur yaptı.

Üniversitenin bulunduğu Kötekli Ma-

halesi'ndeki ev kiralarda, 1+1 dairelerin ortama 1000 lirayı, 2+1 ve 3+1 dairelerin 1500 ile 2 bin lirayı bulduğunu dile getirildi. Öğrenciler, barınma sorunları nedeniyle eğitim haklarından da mahrum olduklarını belirtti.

*Maraş'ta, 19 Aralık'ta, Roboski'de
sermaye düzeninin ve devletin bekası uğruna
katlettiler...*

**Kanla yazılan tarih
silinmez!**

**Unutmayacak,
unutturmayacak,
hesabını er geç soracağız!**